

SPORT

dobry 3082 11/02

WYCHOWANIE FIZYCZNE

ROK III № 9/10 i 11 934

II SPORT II

I WYCHOWANIE FIZYCZNE

WRZESIEŃ
PAŹDZIERNIK
LISTOPAD

ORGAN ŚWIATOWEGO
ZWIĄZKU POLAKÓW
Z ZAGRANICY

R O K III
Nr. 9, 10 i 11
1 9 3 4

T R E Ś Ć

Dr. Z.G.

POLSCY JUNACY Z CAŁEGO
ŚWIATA NA STARCIE

3

Mjr. WŁODZIMIERZ ZIELIŃSKI

ORGANIZACJA
WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
NA "WYCHODŹTWIE"

8

+++

SPRAWOZDANIE
Z PIERWSZYCH IGRZYSK
SPORTOWYCH Z ZAGRANICY
I WOLNEGO M-STA GDAŃSKA

21

+++

SPRAWOZDANIE
Z KONFERENCJI SPORTOWEJ

52

WIKTOR JUNOSZA

NA MARGINESIE PIERWSZYCH
IGRZYSK SPORTOWYCH
POLAKÓW Z ZAGRANICY

57

KAŻDY POLSKI
SPORTOWIEC ZAGRANICĄ
NALEŻY DO
POLSKIEJ ORGANIZACJI
SPORTOWEJ

ZDOBYWA
POLSKĄ
ODZNAKĘ
SPORTOWĄ

REDAKTOR NACZELNY

DR. ZBIGNIEW GRABOWSKI

UKŁAD NUMERU

Dr. ZBIGNIEW GRABOWSKI
i WŁADYSŁAW OSZELDA

UKŁAD GRAFICZNY

CZESŁAW H. KACZMARCZYK

Tłoczono w Zakładach Graficzno-Intralogistycznych J. DZIEWULSKI, Warszawa, Senatorska 10.

Polscy junacy z całego świata na starcie

W

skłóconym powojennym świecie pojawiła się nowa więź łącząca i zbliżająca ludzi i narody: Sport. Sport wszedł triumfalnie w nasze życie, a zwłaszcza w życie młodzieży, aby przywrócić harmonię między ciałem a mózgiem i wyrobić nowy typ człowieka jutra.

W świecie zjednoczenia naszej Polonii rozproszonej po świecie: w Zjeździe Polaków z zagranicy — nie mogło zabraknąć tego przejawu, który jest właśnie więzią, czemś co łączy i spaja — sportu. W ramach Zjazdu odbyły się Igrzyska, pierwsza tego rodzaju manifestacja sportowa na ziemi polskiej.

Stanęli na starcie zawodnicy ze Stanów Zjedn. Am. Połn. i z Niemiec, z Czechosłowacji i Kanady, z Francji i Brazylii. Młoda tężyzna polska próbowała swych sił na bieżni, na torze pływackim, na zielonem boisku piłkarskim, na ringu bokserskim. Polski sport, ten „miejscowy“ zmierzył się z braćmi ze wszystkich kątów globu, z nieznaną nam siłą, która okazała odrazu wysoką sprawność.

Była to próba w pełni udana, próba napawająca radością. Powtórzy się ona nieraz na naszych stadionach, stanie się zjawiskiem integralnym naszego życia sportowego — można by rzec instytucją. Wyjdzie na tem dobrze sport Polonii zagranicznej i sport polski, tubylczy. Nawiążą się nici porozumienia między trzonem naszego sportu w kraju a temi rozbitymi nieraz skupieniami, atomami niekiedy, naszego sportu poza granicami. Wzmocni to siłę i poczucie jedności sportu poza granicami, skrze-

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjmuje defiladę sportowców polskich z Zagranicy.

Otwarcie Igrzysk Sportowych Polaków z Zagranicy.

pi go, gdy zobaczy, że nie pracuje w osamotnieniu, ale należy do wielkiej rodziny polskiego sportu. Na sport krajowy nakłada to piękne, ale i odpowiedzialne obowiązki, by tej nowej roli podołać, by nie zawieść oczekiwań naszych rodaków.

Ale nietylko ta rewja polskiej tężyzny i hartu, junackiej młodości była pełna sensu, radosnego sensu. Równie ważne były obrady jakie toczyły się własnym torem i uzupełniły mądrą nadbudową program samych zawodów sportowych. Narady przywódców ruchu sportowego ustaliły linie wytyczne, po których iść musi nasz sport w świecie, jeśli ma stać się prawdziwie wartościowym, jeżeli nie ma się wypaczyć w jałowej pogoni za rekordem.

Konferencja sportowa uświadomiła sobie wyraźnie i stwierdziła dobitnie, iż sport polski na emigracji musi być ściśle związany z wychowaniem narodem, winien być tego wychowania instrumentem i uzupełnieniem. Konferencja ustaliła, iż polskiemu skupieniu w świecie potrzebny jest polski instruktor sportowy, któryby działał polską komendą, potrzebna jest świetlica, gdzieby można omawiać tematy sportowe, łącząc je harmonijnie z tematami natury narodowej i społecznej.

Konferencji przyświecała wyraźna myśl, by młodzież polską ochronić od wpływów wynaradawiających, od pokus wchodzenia w ramy obcych klubów, gdzieby proces wynaradowienia dokonał się szybko i skutecznie. Należy młodzież naszą skupić w stowarzyszeniach sportowych polskich. Trzeba obudzić w niej dumę przynależności do sportu polskiego.

Jest to plan wielki, poważny, obliczony na lat wiele. Urzeczywistnienie jego rozłożyć się musi na długie etapy mozolnej,

Nagroda Związku
Harcerstwa Polskiego

fol. E. Koch

codziennej pracy. Muszą powstać odpowiednie komórki: sale ćwiczeń, bieżnie, świetlice — musi nasycić się teren polskimi instruktorami. Rozbite towarzystwa sportowe muszą się skupić, stanąć mocno na nogach, zyskać solidne podstawy finansowe.

Nagroda Komendanta
Związku Strzeleckiego
za najlepszy
wynik lekkoatletyczny

fot. E. Koch

Pierwszy kontakt nawiązany, pierwsza rewja naszych junaków odbyta — teraz zaczyna się włączanie planów, marzeń i sentymentów w realną konstrukcję. Dobrze się stało, że w czasie konferencji kładziono nacisk na to co da się osiągnąć, na minimalne wymagania — że nie puszczono wodzy szumnym fantazjom. Zamierzenia programu powinny zatem osiągnąć pełne 100%.

Wtedy dopiero będzie można powiedzieć, iż dzieło zostało uwieńczone sukcesem, że po dniach manifestacji nastąpił czyn realny, że ziarna rzucone w Warszawie dały plon. Znana jest energia życia sportowego. Ona też przewalczyć winna przeszkody, których nie brak i sceptycyzm, który towarzyszy wszelkim śmiałym poczynaniom.

Dr. Z. G.

Przegląd drużyn na Igrzyskach Sportowych Polaków z Zagranicy

Organizacja wychowania fizycznego na wychodźstwie

WYCHOWANIE FIZYCZNE W POLSCE.

Polska stoi ciężką duchową i fizyczną swych obywateli. Hart ducha i ciała — oto dwa nierozłączne czynniki, które urobione w Legionach Marszałka Piłsudskiego — rzucone zostały raz jeszcze na szalę wojenną w wojnie 1920 r. z bolszewicką nawałą. Rekordy przebytych dziennie kilometrów, rekordy nieprzespanych nocy, ustanawiały wtedy nie jednostki, lecz całe oddziały. W bezprzykładowym wysiłku fizycznym starto wroga z ziemi Rzeczypospolitej, kładąc podwaliny pod mocarstwowość Polski.

W Polsce Odrodzonej kulturze fizycznej przypadło należne jej miejsce. W wychowaniu zaś młodzieży jest ona składnikiem niezbędnym. Jej celem — zapewnienie każdemu Polakowi „żelaznej porcji” sił fizycznych, potrzebnych w pracy dla państwa. Wychowanie fizyczne jest więc w Polsce udostępnione każdemu.

Opieka Rządu otacza młode pokolenie już od lat najmłodszych — dla niego budowane są ogródki Jordanowskie, dziecińce przy szkołach, niezależnie od planowego wychowania fizycznego w salach gimnastycznych. Na świeżym powietrzu, w grach i zabawach, kształtca się u tych najmłodszych zamiłowanie do kultury cielesnej i do sportów.

Akcja wychowania fizycznego obejmująca całą młodzież polską — miejską i wiejską — wychodzi przede wszystkim z założenia, że rekordy w oderwaniu od środowiska są niepożyteczne, a więc społeczne i główny nacisk kładzie na wszechstron-

ność rozwoju fizycznego. Zasady te przyświecały twórcom Państwowej Odznaki Sportowej, której niezwykłą popularność najlepiej ilustrują jej cyfry rozwojowe: W roku 1931 (pierwszym jej istnienia) wydano 17.560 odznak, w roku 1932 przyznano już 171,638 (a więc wzrost dziesięciokrotny, w roku 1933 dwa razy więcej niż w poprzednim, bo 300.200.

SPORT POLSKI ZAGRANICĄ.

Do jednej, wspólnej wielkiej polskiej rodziny sportowej należą także polscy sportowcy zagranicą. Organizacje ich — jak wszystkie organizacje młodzieży na obczyźnie najciężej muszą walczyć z wpływami obcego środowiska, które chętnie widziałoby zdrowy i wartościowy polski element u siebie.

Trudne warunki pracy, brak instruktorów i środków materialnych, duże odległości i rozproszenie, dotychczas utrudniły wielu naszym zagranicznym środowiskom sportowym organizacyjną koncentrację, ale nie miały wielkiego wpływu na sam fakt uprawiania przez Polaków sportu. Wszędzie, w każdym kraju emigracyjnym czy mniejszościowym, ruch sportowy się rozwija, przynosząc wielokrotnie szereg cennych indywidualnych wyników.

Najcięższe warunki bytowania posiada sport polski na terenach mniejszościowych. Zwłaszcza na Litwie — jest polski klub sportowy, narówni ze szkołą, przedmiotem wyęzionej akcji destrukcyjnej ze strony szowinistycznych władz litewskich. Już rok 1919 przynosi zamknięcie wszystkich towarzystw polskich i konfiskatę ich majątku. Stopniowo tylko ruch sportowy doznaje ożywienia, walcząc na każdym kroku z szykanami czynników oficjalnych. Presja wywierana na polskość, skonsolidowała jednak tem mocniej litewskich Polaków. Również i organizacje sportowe złączyły się w jeden klub „Sparta“, grupujący 400 członków w szeregu sekcji. Na wyróżnienie zasługuje sekcja sportów wodnych — posiadająca jedyną na całej Litwie przystań w Kownie oraz drużyna piłki nożnej klubu, która zdobyła mistrzostwo swej klasy. Awans do 1-ej ligi wstrzymały machinacje litewskie.

Na Łotwie — życie sportowe polskie koncentruje się w 2 klubach: ryskiej „Reducie“ i dyneburskiej „Lechji“. Ostatnio kluby te połączyły się. Dalszy rozwój ruchu sportowego na Łotwie idzie po linii zakładania sekcji sportowych przy filjach Zw. Mł. Kat. Do pracy tej zaangażowani będą instruktorzy wyszkoleni w specjalnych obozach organizowanych w 1933 i roku bieżącym.

W Rumunii — rozwój sportu polskiego datuje się jeszcze z czasów przedwojennych. W r. 1931 wszystkie działające na terenie Rumunii kluby polskie zrzeszyły się w Komitet Polskich Organizacji Wychowania

Fizycznego. Na specjalne podkreślenie zasługuje piłka nożna, którą reprezentuje 12 klubów oraz boks, z którego szeregów wyszło 3 mistrzów Bukowiny i 2 v.-mistrzów Rumunii.

W Czechosłowacji — sport polski („Sokół”) ma również przedwojenne tradycje. Po wojnie zdołał skupić około 5½ tysiąca sportowców, a więc co 27 Polak w Czechosłowacji jest sportowcem. W r. 1934 kluby polskie złączyły się w Związek Polskich Klubów Sportowych, będący w kontakcie z organizacją centralną polską na terenie Czechosłowacji. Bardzo silną pozycję tego sportu stanowi piłka nożna — „Polonia” z Karwiny, która zdobyła w 1933 r. mistrzostwo żupy cieszyńskiej.

Niemcy — stanowią również bardzo trudny teren pracy dla organizacji polskich. Życie sportowe niezwykle bujne w okresie przedwojennym, uległo prawie całkowitemu rozbiciu, ale nie zamarło i obecnie odradza się. Ze względu na szykany, towarzystwa sokole zamienione zostały w 1927 r. na towarzystwa gimnastyczno-sportowe i skupiły około 3.000 członków. Piłkę nożną uprawia polski klub sportowy w Berlinie oraz klub przy Związku Emigr. polskich w Lipsku. Śląsk stanowi bogaty rezerwuar polskiej młodzieży sportowej i jest terenem energicznej działalności klubów Robotniczych. W 1933 r. zorganizowany został przy Związku Polaków w Niemczech — Komi-

I IGRZYSKA SPORTOWE POLAKÓW Z ZAGRANICY

WARSZAWA 1935

NAGRODA HONOROWA

MINISTRA WYZNAN RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO
dla zwycięzcy (19) Starożytności w piłce nożnej

Nagrody na Igrzyska Sportowe Polaków z Zagranicy — u góry: dla Wice-mistrza Igrzysk — u dołu: za siatkówkę

tet Igrzysk Sportowych — zajmujący się wyłonieniem reprezentacji na Igrzyska w Warszawie.

Z naszych zamorskich terenów na wyróżnienie zasługują: S t a n y Z j e d n o c z o n e A. P., gdzie sport polski rozwija się na wzór amerykański t. zn. przy szkołach i uniwersytetach. Z drugiej zaś strony istnieją potężne masy sportowe polskie, skupione przy Związku Narodowym Polskim, Zjednoczeniu Polskiem Rzymsko-Katolickim i innych. Największą organizacją czysto sportową polską w Ameryce jest „Sokół”, posiadający 257 gniazd na terenie St. Zjednoczonych i Kanady oraz 26.000 członków. Pomimo rozproszenia, procent sportowców w tamtejszej Polonii jest duży (co 87 Polak jest sportowcem); obliczają także, że Polonia amerykańska, licząca zaledwie 3% ogółu ludności, daje sportowi amerykańskiemu około

Grupy zawodników I Igrzysk Sportowych Polaków z Zagranicy.

10%-wy udział w jego sporcie, nie biorąc pod uwagę już tego, że jakościowo stanowią Polacy materiał pierwszorzędny i wyniki Polaków amerykańskich, zwłaszcza w lekkiej-atletyce i pływaniu są na najwyższym poziomie światowym. Do Igrzysk w Warszawie wyłoniono 2 przygotowawcze Komitety: jeden działający w New Yorku, drugi w Chicago.

K a n a d a — jest związana przez sokolstwo ze Stanami Zjednoczonymi, ale, niezależnie od tego, życie sportowe znajduje swój wyraz w tworzeniu się sekcji młodzieży przy szeregu organizacji. Należy podkreślić, że Polonia kanadyjska poszczycić się może świetną przedstawicielką sportu lotniczego — p. Brodowicz, która osiągnęła najwyższą, dopuszczalną na aeroplanie kanadyjskim — wysokość 12 tysięcy stóp.

W Argentynie — powstał w 1933 r. pierwszy klub polski w Buenos Aires. Liczy on 50 członków i nazywa się „Polonja”.

Prócz tego sportowcy polscy działają w Holandji, Danji, Austrii oraz w Mandżurji, gdzie w Charbinie, przy tamtejszem gimnazjum polskiem powstał klub sportowy.

Najświeższą kartę naszego życia sportowego stanowią ośrodki wychodźcze we Francji i Brazylii, które wychowanie fizyczne młodzieży połączyły z wychowaniem obywatelskiem i w krótkim czasie osiągnęły wyniki, które każą się zastanowić głębiej nad tym problemem.

Brazylja — nie stanowiła idealnego terenu do stworzenia skoncentrowanego życia sportowego. Duże odległości, ciężka walka o chleb, zdawały się nie wróżyć powodzenia akcji konsolidacyjnej. A jednak w 1931

Drużyny zawodników na I Igrzyska Sportowe Polaków z Zagranicy.

roku łączą się Koła Młodzieży w jedno Towarzystwo Wychowania Fizycznego „Junak”, które nie tylko przejmuje troskę nad wychowaniem fizycznym, ale również prowadzi we własnym zakresie akcję wychowania obywatelskiego, finansuje szkoły, dom noclegowy i kasyno, organizuje kursy wychowania fizycznego, prowadzi 5 scen teatralnych, urządza obchody i uroczystości i wydaje własną gazetę. Tempo wzrostu ilości członków świadczy o dobrych metodach pracy. W 1934 r. towarzystwo posiadało 68 oddziałów i około 2.600 członków, co stanowi wzrost czterokrotny w stosunku do 1931 r.

W Brazylii 1 sportowiec polski przypada na 44 Polaków, a „Junak” jest najsilniejszym klubem na terenie 3-ch stanów południowej Brazylii i mistrzem Parany w lekkiej atletyce.

które się szkolą w obozach, a organizacjom młodzieży wychowania fizycznego i obywatelskiego przypadają w udziale coraz poważniejsze zadania życia wychodźczego. Organizacje harcerskie przygotowują się np. obecnie do rozbudowania akcji szkolnej.

Do Belgii — sięgają wpływy Związku Strzeleckiego z Francji, niezależnie jednak od tego posiada tamtejsze pochodztwo szereg klubów polskich (przeważnie piłki nożnej), które rozgrywają mecze z miejscowymi. Ogółem liczy życie sportowe polskie w Belgii 34 ośrodki.

Z tego pobieżnego przeglądu wynika szereg ciekawych spostrzeżeń. Pierwsze, że polskiego życia sportowego na obczyźnie nie da się stłumić uciskiem. Raz zniszczone odrodzi się z zawsze niespożytą energią ducha polskiego i stawi czoło uciskowi i prześladowaniom.

Grupy zawodników I Igrzysk Sportowych Polaków z Zagranicy

We Francji — w akcji wychowania fizycznego i obywatelskiego skoordynowane są wysiłki 4 grup organizacji: Strzelca, Harcerstwa, Sokoła i Polskiego Związku Piłki Nożnej. Dzięki umiejętnemu rozgraniczeniu kompetencji i podziałowi pracy oraz właściwemu podejściu do młodzieży, akcja rozrasta się z roku na rok, obejmując ostatnio około 16.000 młodzieży polskiej, a więc co 45 Polak we Francji jest sportowcem. Praca pomyślana jest od podstaw, obliczona dla mas, czego dowodem jest np. fakt, że w Biegu Narodowym Polski we Francji bierze udział około 150 zawodników polskich. Siła organizacyjna i wartość sportowa Polskiego Związku Piłki Nożnej we Francji zmusiła władze naczelne francuskie do ustanowienia samodzielnego okręgu polskiego w ramach związku francuskiego. Coraz szersze kręgi zataczająca akcja wymaga zwiększonych kadr instruktorów,

Następnie uderza na naszych terenach mniejszościowych i emigracyjnych różnorodność zastosowanych metod organizacyjnych i programowych w wychowaniu fizycznym młodzieży. Powstaje pytanie: które rozwiązanie jest dla polskości zagranicznych Polaków najlepsze, a więc jedynie słuszne.

Wreszcie uderza powszechny objaw złączenia się prawie wszystkich polskich klubów sportowych na obczyźnie w organizacje centralne z chwilą dojścia do nich wieści o Igrzyskach Polaków z Zagranicy w Warszawie. Robota organizacyjna sprężysto przeprowadzona, zwerbowała przeszło 400 reprezentantów naszego sportu zagranicą, za którymi stoją liczne szeregi naszych klubów, organizacji i związków.

Jeśli stwierdziliśmy, że w każdym społeczeństwie polskim zagranicą

Drużyny piłki nożnej na I Igrzyskach Sportowych Polaków z Zagranicy

pulsuje żywotny ruch sportowy, to jego uregulowanie dla dobra polskości jest bezwzględnie koniecznością. Jeśli sport w Polsce nie jest celem w sobie, to tem bardziej nie może być nim na obczyźnie, nie można go puścić samopas, ale powiązać trzeba mocno z ideą wychowania polskiego. Niema bowiem klubu dość silnego, któryby bez stale ugruntowanego poczucia narodowego, potrafił godnie bronić barw polskich i nie zbłąkać się w jałowym pościgu za rekordami, suchymi wynikami, obliczonemi w centymetrach, kilogramach lub sekundach. To nie jest celem wychowania fizycznego, natomiast

Wychowanie fizyczne młodzieży polskiej zagranicą jest podstawą wychowania obywatelskiego, oraz zachowania polskości młodego pokolenia.

Poszczególne szczeble wychowania fizycznego obsadzić winny odpowiednie typy organizacji młodzieży.

Okresem pierwszym, w którym młodzież w wieku do lat 17 sama się do sportu garnie i swe pragnienia zamienia w czyn (o ile dom rodzinny nie przeciwdziała), powinny się zająć organizacje o typie harcerskim. Młodzież zgrupowana w jednostki o hierarchicznej zależności (moment karności) cele wychowania fizycznego i obywatelskiego wypełnia w zabawie i pracy. Zimą — praca świetlicowa, latem — wycieczki, obozy, zloty, w każdym okresie — sport. Tego typu organizacje zbliżają młodzież do przyrody, zaspakajają ich pragnienie ruchu i nowych wrażeń, uczą zespołowości, karności i społecznego uświadomienia.

Często może się zdarzyć, że okres I-szy wychowania młodzieży, zbiega się w czasie z akcją szkolną. Jeśli to jest szkoła polska, to nauczyciel winien ściśle współpracować z organizacją wychowania młodzieży. Dwa te czynniki, powinny się wzajem uzupełniać i wspierać. Jeśli szkoły polskiej niema, to organizacja o typie harcerskim powinna przejąć niektóre jej obowiązki.

W okresie drugim — od 17 roku życia — organizacje opiekujące się młodzieżą, o typie Związku Strzeleckiego lub Sokoła, Junaka lub jakiegokolwiek klubu sportowego, powinny cechy wszczepione w młodzież w okresie pierwszym utrwalić i rozwinąć.

Człowiek dorosły, który służbę w szeregu takich organizacji kończy, musi bezwzględnie z własnego impulsu wziąć udział w życiu społecznym Polonii zagranicznej, musi być elementem zdrowym, karnym, społecznie uświadomionym i prawdziwym Polakiem. A więc:

Wychowanie fizyczne młodzieży polskiej zagranicą odbywać się musi w polskich organizacjach — bądź o typie harcerskim, junackim, strzeleckim, sokolim, bądź w klubach sportowych. — Młodzież polska nie należy do obcych organizacji i klubów sportowych.

W ten sposób pojęte wychowanie młodzieży posiada dwa działy nierozdzielnie ze sobą związane:

a) wychowania fizycznego, b) wychowania obywatelskiego, nierozłączne i logicznie siebie uzupełniające. Dla szczegółowego zbadania jednak musimy się zająć każdym z nich z osobna:

A) — WYCHOWANIE FIZYCZNE.

Pierwszą i kardynalną zasadą jest, aby ten, który będzie rozkazy wydawał, na którego zwrócone będą oczy młodzieży — mówił po polsku.

Nauczyciel, instruktor wychowania fizycznego musi być Polakiem, musi mówić po polsku. W ten sposób bowiem jest już jednocześnie nauczycielem wychowania obywatelskiego.

Nie należy tworzyć wielkich ośrodków, lokować sił i kapitałów w gigantycznych stadjonach, luksusowych urządzeniach, imprezach widowiskowych, ile raczej spopularyzować wychowanie fizyczne, zbliżyć je do mas przez zakładanie małych, ale gęsto skupionych, ośrodków wychowania fizycznego, tak, aby młodzież miała instruktora, sprzęt i boisko pod bokiem.

A więc:

Polskie ośrodki wychowania fizycznego
zagranicą posiadać muszą:

- 1) polskiego instruktora;
- 2) własne boisko, salę gimnastyczną i świetlicę;
- 3) minimum sprzętu.

Jeśli chodzi o instruktorów, to w pierwszym rzędzie wykorzystać należy nauczycieli, którzy pracując już w szkolnictwie, mają dostęp do środowiska młodzieży. Bardziej zamiłowani z nich dokształcić się potrafią w dziale wychowania fizycznego.

Nagroda honorowa Przew.
Stoł. Kom. W. F. i P. W. dla
zwycięskiej drużyny siatkówki
panów z Czechosłowacji

Nie uwalnia to dobrze pomyślanego wychowania fizycznego od wyszkolenia sobie instruktorów — fachowców w najmniejszych chociażby działach sportu, jak lekka-atletyka, gry sportowe, piłka nożna. Wiadomości te nabyć można na drodze urządzania obozów wakacyjnych. Praktyka wykazała, że miesięczny wakacyjny centralny kurs dla instruktorów wystarczy, aby stworzyć zalążek kadr instruktorskich.

Przy każdym ośrodku powinna być sala na okres zimowy, boisko na lato, a nawet i na cały rok. Pożądane byłoby posiadać je na własność. Może nie być luksusowe, ale istnieć powinno tak, jak i minimum sprzętu.

Nagroda p. Ministra Becka
dla zwycięskiej drużyny
piłki nożnej

B) — WYCHOWANIE OBYWATELSKIE.

Instruktor na boisku mówiący po polsku to jednak jeszcze nie wszystko, polskie porozumiewanie się na boisku, w sali wczasie ćwiczeń również nie wypełnia zadania powiązania wychowania obywatelskiego i fizycznego w jedną całość. W tym celu stworzyć trzeba miejsce, gdzie powstałby mogła szkoła wychowania obywatelskiego.

Będzie to świetlica, która tak samo, jak i reszta, nie potrzebuje być wspaniałym gmachem, czy lokalem. Wystarczy pokój. Istotne bowiem jest tylko to, co się w nim dzieje. W zakres prac świetlic mogą wchodzić:

1) gry towarzyskie, 2) śpiew, 3) teatr, 4) pogawędki, 5) inscenizacja, 6) odczyty okolicznościowe.

Organizacja prowadzić pozatem może kasyno, dom noclegowy, własne pismo itp. Sposobów służenia sprawie polskiej jest dużo. Specjalną uwagę zwrócić trzeba na śpiew.

Instruktor wydaje komendy po polsku. Młodzież porozumiewa się na boisku, w sali gimnastycznej po polsku, a w świetlicy po polsku prowadzi pracę zespołową. Niema wychowania fizycznego bez polskiej mowy i bez polskiej nauki, bez polskiego śpiewu.

C) — ORGANIZACJA NACZELNA.

Towarzystwa i związki, zaprężnięte w służbę wychowania fizycznego jak i obywatelskiego młodzieży powiązane z ośrodkami i ośrodeczkami wychowania fizycznego, stanowią sieć organizacyjną, której naturalnem uzupełnieniem jest instytucja naczelna, łącząca te wszystkie nici w konstrukcyjną całość. Dopiero wtedy polskie życie sportowe na obczyźnie wyjdzie z okresu nagłych wzlotów, ale i nagłych spadków, wielkich czynów, ale i wielkich błędów.

I dlatego takie organizacje centralne powstać muszą. Utrzymywać będą one kontakt ze Związkiem Centralnym Towarzystw polskich na danym terenie i przez niego wpływać na starsze społeczeństwo, przedstawiając im sprawy młodzieży. Młodzież musi być związana ze starszym społeczeństwem, jeśli proces rozwojowy społeczeństwa polskiego przebiegać ma harmonijnie i bez wstrząsów.

Organizacja wychowania fizycznego na obczyźnie musi posiadać organ naczelny. — Organ ten zarządza coroczne kursy i obozy instruk-

torskie, zjazdy kierowników pracy wychowania fizycznego, przeprowadza polskie Igrzyska Sportowe i nadaje Polską Odznakę Sportową.

Najważniejszym zadaniem na najbliższą przyszłość dla centralnego organu terenowego jest spopularyzowanie sportu.

Drogą do tego będzie Polska Odznaka Sportowa, której regulamin, oparty na wzorze krajowym, będzie w zależności od warunków lokalnych zmieniany i przystosowywany do życia.

A zatem:

Dając dowód polskiej tężyzny fizycznej, każdy młody Polak zagranicą powinien zdobyć Polską Odznakę Sportową.

Wreszcie na Naczelnej Organizacji Sportowej spoczywa zaszczytny obowiązek utrzymywania kontaktu ze sportem polskim w kraju poprzez Światowy Związek Polaków z Zagranicy. Niezależnie od tego Naczelna Organizacja Sportowa przez podwładne sobie organy i towarzystwa sprawuje opiekę, załatwia sprawy propagandy i wykorzystuje w ten sposób każdorazowy pobyt reprezentantów polskiego sportu na zawodach z miejscowymi sportowcami.

D) — ŚWIATOWY ZWIĄZEK POLAKÓW Z ZAGRANICY.

Tak, jak busola kieruje się ku biegunowi magnetycznemu, tak wszystkie dążenia, wszystkie myśli Polonji zagranicznej zbiegają się w Mocarstwowej Polsce, będącej wspólną Ojczyzną wszystkich Polaków. Również i sport polski na wychodźstwie znajduje swą dumę i siłę w potężnym sporcie polskim.

Trwałym zaś dowodem łączności sportowej Polski ze swemi terenami wychodźczemi i mniejszościowemi jest Świat. Związek Polaków z Zagranicy, w którego łonie powstanie Komitet Sportowy, będący nadbudówką i zwornikiem Centralnych Organizacji Sportowych z poszczególnych terenów.

Dlatego:

Konferencja sportowa wzywa Światowy Związek Polaków, by stworzył dział wychowania fizycznego, powołany do kierowania całokształtem prac w tej dziedzinie na obczyźnie.

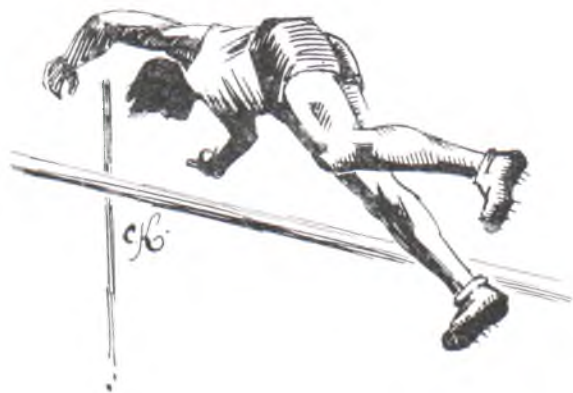
Tem samem zatknięta została wiecha na organizacyjnym gmachu sportu polskiego, który został wykończony wspólnym wysiłkiem wszystkich Polaków, a pomieści w sobie całą młodzież sportową polską na obczyźnie.

„Pragniemy, a to jest napewno nasze wspólne, polskie pragnienie, podnieść za pomocą ruchu sportowego Polski rozmach pracy, kultywować cnotę współdziałania, a nadewszystko krzewić osobistą działalność i tężyznę jednostki, która jest warunkiem dzielności i tężyzny całego narodu polskiego“. — Oto słowa Marszałka J. Piłsudskiego, wypowiedziane przez Jego pełnomocnika do spraw wychowania fizycznego przyszłego pokolenia — płk. J. Ulrycha.

mjr. Włodzimierz Zieliński

Nagroda honorowa dyrektora P. U. W. F.
dla zwycięskiego zespołu w boksie

Sprawozdanie z I-ch Igrzysk Sportowych Polaków

z Zagranicy i W. M-sta Gdańska

I. Praca przygotowawcza do I Igrzysk Sportowych Polaków z Zagranicy.

Na V Zjeździe Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy w dniach 26 i 27 listopada 33 r. została powzięta uchwała urządzenia I Igrzysk Sportowych Polaków z Zagranicy i z W. M. Gdańska w czasie II Zjazdu Polonji Zagranicznej.

Natychmiast po V Zjeździe Rady Organizacyjnej Prezydjum Rady przystąpiło do realizacji tej uchwały organizując Komitet Organizacyjny i Komitet Wykonawczy I Igrzysk Sportowych Polaków z Zagranicy i z W. M. Gdańska, powołany do przygotowania i przeprowadzenia tych Igrzysk, w sposób następujący:

KOMITET ORGANIZACYJNY.

Prezydjum Komitetu.

Marszałek Władysław Raczkiewicz — prezes Rady Org. Pol. z Zagr., Płk. Dypl. Władysław Kiliński — dyrektor PUWF. i PW., Płk. Dypl. Juliusz Ulrych — prezes Zw. Polsk. Zw. Sport., Płk. Dypl. Kazimierz Glabisz — prezes Polsk. Kom. Olimp.

Członkowie:

Gen. Władysław Bończa-Uzdowski — prezes Polsk. Zw. Piłki Nożnej, Płk. Stanisław Czuryłło — kierownik Okr. Urz. WF. i PW. OK I., Płk. Dr. Zygmunt Gilewicz — dyrektor Centr.

Inst. WF., Mec. Linka — prezes Zw. Bokserskiego, Inż. Romuald Lange — prezes Polsk. Zw. Tow. Kolarskich, Płk. Mieczysław Mysłowski-Rawicz — prezes Polsk. Zw. Gier Sp., Red. Waław Sikorski — prezes Zw. Dziennikarzy i Publ. Sport., Inż. Waław Znajdowski — prezes Polsk. Zw. Lekkoatletycznego.

KOMITET WYKONAWCZY.

Prezydjum Komitetu:

Włodzimierz Zieliński — przewodniczący, Dr. Mieczysław Orłowicz — wiceprzewodniczący, Walenty Foryś — wiceprzewodniczący, Piotr Ilkowski — sekretarz, Henryk Lewandowski — zastępca sekretarza i łącznik Biura Rady Org. Pol. z Zagr., Dr. Adam Koch — skarbnik, Nicolas Czyż — prezes Warsz. Okr. Zw. Pływackiego, Ludwik Iskierko — członek.

SEKCJE.

1. Sekcja Organizacyjno-Sportowa.

Tadeusz Kawalec — przewodniczący i Kierownik Igrzysk, Józef Baran — wiceprzewodniczący i z-ca Kier. Igrzysk, Antoni Świątnicki — sekretarz, Marjan Krawczyk — delegat Zw. Harc. Polsk., Marjan Kurletto — del. Zw. Strzel.

Podsekcja lekkiej atletyki.

Franciszek Slachciak — przewodniczący, Aleksander Szenajch — zastępca przewodniczącego.

Podsekcje piłki nożnej.

Inż. Andrzej Przeworski — przewodniczący.

Podsekcja pływactwa.

Tadeusz Kuchar — przewodniczący, Władysław Kuncewicz — Z-ca przewodniczącego.

Podsekcja gier sportowych.

Władysław Twardo — przewodniczący, Jan Rosański — z-ca przewodniczącego.

Podsekcje kolarstwa.

Stefan Pfeiffer — przewodniczący, Stefan Turowski — z-ca przewodniczącego.

Podsekcja boksu.

Wiktor Junosza Dąbrowski — przewodniczący.

Podsekcja administracyjno-finansowa.

Dr. Ignacy Raskin — przewodniczący.

Podsekcja sportów kobiecych.

Marja Miłobędzka — przewodnicząca.

Podsekcja artystyczna.

Juljan Bohdanowicz — przewodniczący.

2. Sekcja Kwaterunkowa.

Stanisław Moraczewski — przewodniczący.

3. Sekcja Lekarska.

Dr. Roman Rettinger — przewodniczący.

4. Sekcja Prasowo-Propagandowa.

Wiktor Junosza Dąbrowski — przewodniczący.

5. Sekcja Finansowo-Wyżywieniowa.

Dr. Adam Koch — przewodniczący.

6. Sekcja wycieczkowo-rozrywkowa.

Marjan Czeżowski — przewodniczący.

7. Sekcja Przygotowania Konferencji Sportowej.

Tadeusz Kuchar — przewodniczący.

2. Powiadomienie terenów o Igrzyskach.

Już 13 grudnia 33 r. zawiadomiła Rada Organizacyjna wszystkie tereny o terminie Igrzysk (w przybliżeniu), oraz zasadach na jakich zawody te zostaną przeprowadzone, podając program Igrzysk, ilość uczestników do poszczególnych konkurencji oraz minima dla uczestników, i wzywając tereny do rozpoczęcia przygotowań do Igrzysk oraz nadesłania bezzwłocznie pierwszych orientacyjnych danych, które miały stanowić podstawę do dalszej pracy przygotowawczej Komitetu Wykonawczego.

3. Minima ustalone dla zawodników i zawodniczek.

Ustalone zostały następujące minima dla uczestników I Igrzysk Sportowych Polaków z Zagranicy:

Lekka - atletyka:	Panowie	Panie
Bieg 100 m.	— 11,4	13,8
„ 200 m.	— 23,8	29,5
„ 400 m.	— 53,0	—
„ 800 m.	— 2 : 0,6	2 : 50
„ 1500 m.	— 4 : 20	—
„ 110 m. przez płotki	— 17,2	—
„ 5000 m.	— 16 : 30	—
Skok w dal	— 630 cm.	440 cm.
„ wzwyż	— 165 „	130 „
„ o tyczce	— 330 „	—
Pchnięcie kulą	— 11,80 m.	9 m.
Rzut dyskiem	— 36 „	30 „
„ oszczepem	— 48 „	30 „
Sztafeta 4 × 100	— 46,4 s.	58 s.
„ 4 × 400	— 3 : 50	—
Bieg kolarski 100 km.	— 3h 15	—

Pływanie:

Bieg 100 m. stylem dowolnym	— 1 : 22	1 : 50
„ 400 m. „ „	— 7 : 00	9 : 00
„ 1500 m. „ „	— 27 : 30	—
„ 200 m. „ klasycznym	— 3 : 30	4 : 20
„ 100 m. na wznak	— 1 : 40	2 : 00
Sztafeta 3 × 100 m. stylem zmiennym	— 4 : 40	6 : 00
„ 4 × 200 m. stylem dowolnym	— 13 : 00	—

Pod uwagę wzięto wyniki uzyskane w basenach (woda stojąca).

W okólniku swym Rada Organizacyjna zaznaczyła, że liczy na przysłanie reprezentacji na Igrzyska z terenów: Brazylii, Belgii, Czechosłowacji, Francji, Gdańska, Kanady, Łotwy, Niemiec, Rumunii, Stanów Zjedn. Am. Póln., prosząc równocześnie o wysłanie pojedynczych zawodników lub grup zawodników do poszczególnych konkurencji z terenów drobniejszych skupień polskich względnie skupień większych, na których jednak sport polski jest jeszcze słabo rozwinięty.

5. Prace przygotowawcze Komitetu Wykonawczego.

Intensywna działalność Komitetu Wykonawczego rozpoczęła się od dnia 14.II b. r. to znaczy od daty definitywnego ukonstytuowania się wszystkich sekcji. W tym też terminie wpłynęły pierwsze zgłoszenia i wiadomości o pracy przygotowawczej na terenach.

Od tej daty praca przygotowawcza Komitetu Wykonawczego odbywała się w poszczególnych Sekcjach Komitetu przyczem Sekcja Organiz. Sportowa stanowiąca centralną i najważniejszą komórkę Komitetu rozwinęła najbardziej czynną działalność, odbywając w okresie przygotowawczym do Igrzysk 8 plenarnych zebrań oraz cały szereg zebrań komisyjnych powołanych do załatwiania ważniejszych zagadnień.

Linję wytyczną w pracy poszczególnych sekcji nakreślały zebrania przewodniczących sekcji, które się odbyły 4-krotnie w ciągu okresu przygotowawczego do Igrzysk.

Praca Komitetu Wykonawczego rozwijała się równolegle i w ścisłej łączności z pracą przygotowawczą Komisji Organizacyjnej II Zjazdu Polaków z Zagranicy. Łączność z tą komisją została zapewniona przez udział w zebraniach komisji sekretarza Komitetu względnie jego zastępcy delegowanych w tym celu na stałe do Komisji.

Komitet Wykonawczy Igrzysk kierował pracą przygotowawczą na terenach drogą okólników (wydanych w ogólnej ilości 7), oraz drogą korespondencji z poszczególnymi terenami.

O stanie prac przygotowawczych do Igrzysk zarówno w kraju jak i na poszczególnych terenach zagranicznych informował Komitet Wykonawczy drogą komunikatów prasowych.

W celu propagandy Igrzysk wydano ponadto afisz propagandowy oraz broszurkę propagandową.

II. PRZEBIEG I WYNIKI IGRZYSK SPORTOWYCH POLAKÓW Z ZAGRAN.

1. Udział w Igrzyskach.

I Igrzyska Sportowe Polaków z Zagranicy i Gdańska odbyły się w czasie od 1 do 8 sierpnia 1934 r. w Warszawie na Stadjonie Wojska Polskiego. Zakończone zostały zawodami międzyreprezentacjami Polski i Polonji Zagranicznej, odbytymi w dwóch ostatnich dniach Igrzysk t. zw. 7 i 8 sierpnia b. r.

W zawodach wzięło udział 348 zawodników i 33 zawodniczek razem: 381 osób, którym towarzyszyło 24 kierowników grup. Reprezentacje na Igrzyska przybyły z następujących państw zamieszkania: Austrii, Belgii, Brazylii, Czechosłowacji, Francji, Gdańska, Holandji, Kanady, Łotwy, Mandżurji, Niemiec, Rumunji i Stanów Zjednoczonych Am. Półn.

Nagrody organizacji społecznych i sportowych dla zawodników Igrzysk

Fot. E. Koch

Następująca tabelka podaje ilościowe zestawienie uczestników z wyszczególnieniem konkurencyj:

Teren:	Lekka Atl.		Piłka nożna	Siatkówka		Koszykówka	Boks	Kolarstwo	Pływanie	Razem panów	Razem pań	Ogółem panów i pań	Delegat i kier.
	pa-nów	pań		pa-nów	pań								
Am. Płn.	14	5	—	—	—	—	—	—	2	16	5	21	1
Austria	1	—	14	—	—	—	—	—	3	18	—	18	1
Belgia	9	—	14	4 ¹⁾	—	—	1	3	—	31	—	31	3
Brazylja	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
Czechosłowacja	16	—	14	6	8	7	3	1	1	48	8	56	3
Francja	15	—	14	4 ¹⁾	—	6	10	4	—	53	—	53	6
Gdańsk	13	3	14	6	6	6	8	4	4	55	9	64	2
Holandja	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	2	—
Kanada	1	—	—	—	—	—	1	—	1	3	—	3	—
Łotwa	7	2	13	6	—	—	4	—	—	30	2	32	1
Mandżurja	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
Niemcy	13	2	14	6	7	6	7	3	2	51	9	60	6
Rumunja	9	—	14	8	—	8 ²⁾	2	—	4	37	—	37	1
Razem										348	33	381	24

2. Przyjęcie i opieka nad zawodnikami.

Wszystkie reprezentacje w czasie przejazdu przez Polskę do Warszawy były owacyjnie witane na stacjach kolejowych przez przedstawicieli miejscowych władz samorządowych, organizacji społecznych, klubów sportowych oraz licznie zebraną publiczność. Szczególniej okazałe wypadły powitania w Wilnie, Grodnie, Stanisławowie, Lwowie, Cieszynie Polsk. i Poznaniu oraz w samej Warszawie.

Uczestnicy Igrzysk od chwili przyjazdu do Polski zostali otoczeni troskliwą opieką. Do każdej grupy zawodników przydzieleni zostali opiekunowie delegowani przez Komendę Chorągwi Warszawskiej Zw. Harc. Polskiego (do grupy ze Stanów Zjednoczonych, Kanady i Brazylii przydzielono 2-ch studentów CIWF. z Ameryki). Uczestnicy Igrzysk zostali zakwaterowani w CIWF., gdzie również byli żywieni według zaleceń lekarza sportowego. W ten sposób stworzono im możliwie najlepsze warunki zachowania dobrej formy przez cały czas zawodów oraz przeprowadzenia koniecznych treningów.

¹⁾ Drużyny siatkówki uzupełniali zawodnicy innych gałęzi sportu.

²⁾ Ci sami zawodnicy brali udział w siatkówce i koszykówce.

Zawodnicy i zawodniczki w czasie trwania Igrzysk korzystali ze skrupulatnej opieki lekarskiej. Bezpośrednio przed Igrzyskami przeprowadzono badania lekarskie, niezależnie od badań lekarskich, którym poddano ich na terenach przed eliminacją reprezentacji. Wszyscy zawodnicy i zawodniczki zostali ubezpieczeni od nieszczęśliwych wypadków. W czasie Igrzysk pełniło służbę lekarską ogółem 8 lekarzy wraz z odpowiednim personelem pomocniczym. Ogółem udzielono pomocy w trzech poważniejszych wypadkach, następnie leczonych w szpitalu, oraz w 68 wypadkach drobnych uszkodzeń, które zaopatrzono na miejscu. Ogółem zrobiono 126 opatrunków i 97 masaży. Trzem zawodnikom, którzy doznali poważniejszych obrażeń wypłacono po wyleczeniu premje asekuracyjne.

W dniach wolnych od zawodów uczestnicy Igrzysk zwiedzili Warszawę oraz uczęszczali na przedstawienia do teatrów i kin. Po Igrzyskach wzięli udział w wycieczkach po Polsce.

3. O t w a r c i e i z a m k n i ę c i e I g r z y s k .

Otwarcie Igrzysk w dniu 1 sierpnia odbyło się bardzo uroczyście w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, któremu towarzyszyli członkowie Rządu, Marszałkowie Sejmu i Senatu oraz przedstawiciele władz przy szczelnie zapelnionych trybunach wielotysięczną publicznością. O godz. 16,30 przybył na Stadion Pan Prezydent R. P. powitany przy wejściu przez Prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy, Marszałka Senatu Raczkiewicza. Przy dźwiękach fanfar wszedł Pan Prezydent R. P. do łoży honorowej. W tej chwili zgromadzeni na boisku zawodnicy polscy z zagranicy wznieśli okrzyk na cześć Prezydenta R. P.

Krótkie przemówienie wygłosił do mikrofonu Polskiego Radja Dyrektor P. U. WF. i PW. Płk. dypl. Władysław Kiliński, witając na Stadionie Wojska Polskiego Dostojnego Gościa i przybyłych do Polski sportowców. Następnie przy dźwiękach hymnu narodowego została podniesiona na maszt flaga państwowa, poczem nad boiskiem pojawiły się samoloty rzucające symboliczne piłki, równocześnie zaś 400 gołębi wleciało w górę. W dalszym ciągu uroczystości obecni przebyli chwilę głębokiego wzruszenia wywołanego widokiem 400 sportowców polskich jednolicie ubranych z wszystkich krańców świata, defilujących dziarsko przed Głową Państwa Polskiego. Po uroczystościach rozpoczęły się zawody, którym Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyglądał się z wielkiem zainteresowaniem do końca.

Zamknięcie Igrzysk oraz rozdanie nagród w dniu 8 września dokonał Prezes Światowego Związku Polaków z Zagranicy, Marszałek Senatu, Władysław Raczkiewicz.

Zwycięzcy Igrzysk, zarówno zwycięskie zespoły jak i poszczególni zwycięzcy zostali nagrodzeni pięknymi nagrodami. Ogółem, oprócz nagrody honorowej Pana Prezydenta Rzplitej Polskiej, rozdano 10 nagród honorowych zespołowych i 39 nagród honorowych indywidualnych, oraz 11 nagród honorowych indywidualnych dla 11 piłkarzy zwycięskiej drużyny piłkarskiej. Ponadto zwycięzcy I, II i III miejsc otrzymali ozdobne dyplomy sportowe, wykonane w blasze, a wszyscy nienagrodzeni uczestnicy — plakiety uczestnictwa.

4. Wyniki Igrzysk:

W klasyfikacji ogólnej I-sze miejsce zajęła reprezentacja Polonji z terenu Francji uzyskując ogółem 35 punktów i zdobywając nagrodę honorową Pana Prezydenta Rzplitej Polskiej.

Drugie miejsce zajęła reprezentacja z Gdańska uzyskując 34 pktów i zdobywając nagrodę honorową Związku Polskich Związków Sportowych.

Poniżej umieszczona tabela klasyfikacji ogólnej podaje dalsze za-
szeregowanie poszczególnych reprezentacji:

T e r e n	Lekka atlet.	Pilka nożna	Kolarstwo	Boks	Koszykówka	Siatkówka	Pływanie	Razem pkt.	Lokata
Francja	5	—	10	10	10	—	—	35	I.
Gdańsk	3	—	5	7	7	6	6	33	II.
Czechosłowacja . .	7	10	—	—	—	10	—	27	III.
Niemcy	2	7	3	5	—	3	1	21	IV.
U. S. A.	10	—	—	—	—	—	10	20	V.
Rumunia	—	4	—	2	5	—	6	17	VI.
Belgia	—	4	7	—	—	—	—	11	VII.
Łotwa	1	—	—	3	—	6	—	10	VIII.
Kanada	—	—	—	—	—	—	3	3	IX.
Austria	—	—	—	—	—	—	2	2	X.
Brazylja	B e z p u n k t ó w								
Mandżurja									
Holandja									

W poszczególnych działach sportu pierwsze miejsca uzyskały:

- w lekkiej atletyce pań — Stany Zjednoczone Am. Póln. — zdobywając nagrodę Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Kobiet,
- w lekkiej atletyce panów — Stany Zjedn. Am. Póln. zdobywając nagrodę Przewodniczącego Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy,
- w piłce nożnej — Czechosłowacja — zdobywając nagrodę Ministra Spraw Zagranicznych.
- w kolarstwie — Francja — zdobywając nagrodę Prezesa Banku Polskiego.
- w boksie — Francja — zdobywając nagrodę Dyrektora Państwowego Urzędu W. F. i P. W.
- w koszykówce panów — Francja — zdobywając nagrodę Prezydenta m. st. Warszawy.
- w siatkówce pań — Czechosłowacja — zdobywając nagrodę Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

w siatkówce panów	— Czechosłowacja — zdobywając nagrodę Przewodniczącego Stołecznego Komitetu W. F. i P. W.
w pływaniu	— Stany Zjednoczone Am. Półn. — zdobywając nagrodę Prezesa Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

a) Tabela klasyfikacyjna w poszczególnych gałęziach sportu:

Lekka atletyka:

1) Stany Zjednoczone	— 10 pkt. — I.	miejsce
2) Czechosłowacja	— 7 „ — II.	„
3) Francja	— 5 „ — III.	„
4) Gdańsk	— 3 „ — IV.	„
5) Niemcy	— 2 „ — V.	„
6) Łotwa	— 1 „ — VI.	„

Pływanie:

1) Stany Zjednoczone	— 10 pkt. — I.	miejsce
2) Gdańsk	— 6 „ — II i III	„
3) Rumunia	— 6 „ — II i III	„
4) Kanada	— 3 „ — IV.	„
5) Austria	— 2 „ — V.	„
6) Niemcy	— 1 „ — VI.	„

Boks:

1) Francja	— 10 pkt. — I.	miejsce
2) Gdańsk	— 7 „ — II.	„
3) Niemcy	— 5 „ — III.	„
4) Łotwa	— 3 „ — IV.	„
5) Rumunia	— 2 „ — V.	„

Piłkarnia nożna:

1) Czechosłowacja	— 10 pkt. — I.	miejsce
2) Niemcy	— 7 „ — II.	„
3) Rumunia	— 4 „ — III i IV.	„
4) Belgia	— 4 „ — III i IV.	„

Kolarstwo:

1) Francja	— 10 pkt. — I.	miejsce
2) Belgia	— 7 „ — II.	„
3) Gdańsk	— 5 „ — III.	„
4) Niemcy	— 3 „ — IV.	„

K o s z y k ó w k a:

1) Francja	— 10 pkt. — I.	miejsce
2) Gdańsk	— 7 „ — II.	„
3) Łotwa	— 5 „ — III.	„

S i a t k ó w k a:

1) Czechosłowacja	— 10 pkt. — I.	miejsce
2) Gdańsk	— 7 „ — II i III	„
3) Łotwa	— 6 „	„
4) Niemcy	— 3 „ — IV.	„

b) Uzyskane wyniki w finałach poszczególnych konkurencji lekkoatletycznych i pływackich:

LEKKA ATLETYKA PANÓW.

B i e g 100 m. (Minimum ustalone przez R. Org. Pol. z Zagr. 11,4):

1) Janiak	(U. S. A.)	— 10,9
2) Golankiewicz	(U. S. A.)	— 11,2
3) Baca	(U. S. A.)	— 11,4
4) Onderek	(Czechosłowacja)	—
5) Kunz	(Gdańsk)	—
6) Lubojacki	(Czechosłowacka)	—

B i e g 200 m. (Minimum ustalone — 23,8):

1) Klinkowski	(U. S. A.)	— 23,2
2) Golankiewicz	(U. S. A.)	— 23,8
3) Gałek	(Niemcy)	— 24
4) Baca	(U. S. A.)	—
5) Kaczmarowski	(U. S. A.)	—
6) Onderek	(Czechosłowacja)	—

B i e g 400 m. (Minimum ustalone — 53):

1) Klinkowski	(U. S. A.)	— 50,9
2) Kaczmarowski	(U. S. A.)	— 51,8
3) Majeszczyk	(Rumunia)	— 54,2
4) Malanowski	(Gdańsk)	—
5) Potrzeba	(Niemcy)	—

B i e g 800 m. (Minimum ustalone — 2:06):

1) Kaczmarowski	(U. S. A.)	— 2 m 02,1
2) Oleksy	(U. S. A.)	— 2 m 02,3
3) Winclaw	(Łotwa)	— 2 m 04,8
4) Piaski	(U. S. A.)	—
5) Szkubnia	(Czechosłowacja)	—

Bieg 1500 m. (Minimum ustalone — 4:20):

6) Walkowiak	(Francja)	—
1) Szumachowski	(U. S. A.)	— 4 m 8,6 s.
2) Oleksy	(U. S. A.)	— 4 m 14,4
3) Nowak	(Belgia)	— 4 m 15
4) Łakomy	(Niemcy)	— 4 m 20
5) Jurczek	(Czechosłowacja)	—
6) Lewandowski	(Francja)	—

Bieg 5000 m. (Minimum ustalone — 16:30):

1) Szumachowski	(U. S. A.)	— 15 : 59,2
2) Szeljoński	(U. S. A.)	— 16 : 35,6
3) Jurczek	(Czechosłowacja)	— 16 : 39
4) Pośpiech	(Czechosłowacja)	— 16 : 40,8
5) Kachel	(Niemcy)	— 16 : 45,6
6) Świętochowski	(Gdańsk)	— 16 : 50,2

B i n i a k o w s k i w y g r y w a b i e g n a 200 m e t r ó w

Bieg 110 m. płotki (Minimum ustalone — 17,2):

1) Ratkowski	(U. S. A.)	— 17,2
2) Zboralski	(Francja)	— 19
3) Bratkowski	(Gdańsk)	— 19,4
4) Czeczotka	(Francja)	—
5) Tomas	(Francja)	— zdyskwalifikowany

Sztafeta 4×100 m. (Minimum ustalone — 46,5 s.):

1) U. S. A. (Klinkowski, Baca, Golankiewicz, Janiak)	— 45,4
2) Niemcy (Kierzek, Potrzeba, Włoszczyński, Gałek)	— 46
3) Gdańsk (Kunz, Murawski, Malanowski, Arczyński)	— 46,2
4) Francja (Tomas, Ratajczak, Iciakowski, Zboralski)	—
5) Rumunja (Jędrzejewski, Dobromil, Wójczak, Majeszczuk)	—
6) Czechosłowacja (Onderek, Lubojacki, Płoszek, Farny)	—

Sztafeta 4×400 m. (Minimum ustalone — 3:50):

1) U. S. A. (Golankiewicz, Ratkowski, Kaczmarzski, Klinkowski)	— 3:36,6
2) Niemcy (Potrzeba, Łakomy, Włoszczyński, Gałek)	— 3:40
3) Czechosłowacja (Delang, Szkubnia, Czeczotka, Szwarc)	— 3:47,4
4) Francja (Holas, Paul, Leśniak, Walkowiak)	—
5) Gdańsk (Winiecki, Świętochowski, Kunz, Malanowski)	—

Skok w dal. (Minimum ustalone — 630 cm.).

1) Janiak	(U. S. A.)	— 642 cm.
2) Ratkowski	(U. S. A.)	— 641 „
3) Gałek	(Niemcy)	— 631 „
4) Jaworek	(Czechosłowacja)	— 610 „
5) Iciakowski	(Francja)	— 606 „
6) Lubojacki	(Czechosłowacja)	— 592 „

Skok w wyż. Minimum ustalone — 330 cm.).

1) Ratkowski	(U. S. A.)	— 170 cm.
2) Wąsowicz	(U. S. A.)	— 170 „
3) Piaski	(U. S. A.)	— 165 „
4) Chlebig	(Czechosłowacja)	— 160 „
5) Orłoś	(Francja)	— 160 „
6) Kunz	(Gdańsk)	— 160 „

Skok o tyczce. Minimum ustalone 330 cm.).

1) Wąsowicz	(U. S. A.)	— 408 cm.
2) Majeszczuk	(Rumunja)	— 300 „
3) Urbaniak	(Francja)	— 300 „

4) Farny	(Czechosłowacja)	— 280 "
5) Czeczotka	(Czechosłowacja)	— 280 "
6) Zboralski	(Francja)	— 260 "

Rzut dyskiem. (Minimum ustalone — 36 m.).

1) Podolak	(U. S. A.)	— 36,72
2) Farny	(Czechosłowacja)	— 35,18
3) Zboralski	(Francja)	— 34,62
4) Urbaniak	(Francja)	— 34,58
5) Chudzikiewicz	(U. S. A.)	— 34,36
6) Sikora	(Czechosłowacja)	— 31,21

Pchnięcie kulą. (Minimum ustalone — 11,80 m.).

1) Podolak	(U. S. A.)	— 12,81
2) Farny	(Czechosłowacja)	— 12,51
3) Zboralski	(Francja)	— 12,45
4) Chudzikiewicz	(U. S. A.)	— 12,28
5) Urbaniak	(Francja)	— 11,93
6) Sikora	(Czechosłowacja)	— 11,33

Rzut oszczepem. (Minimum ustalone — 48 m.).

1) Chudzikiewicz	(U. S. A.)	— 50,64
2) Urbaniak	(Francja)	— 48
3) Farny	(Czechosłowacja)	— 47,32
4) Płoszek	(Czechosłowacja)	— 46,97
5) Santarius	(Czechosłowacja)	— 43,67
6) Zboralski	(Francja)	— 42,02

LEKKA ATLETYKA PAŃ.

Bieg 100 m. (Minimum ustalone — 13,8).

1) Walasiewicz	(U. S. A.)	— 12,2
2) Śliwa	(U. S. A.)	— 13,2
3) Przybylska	(U. S. A.)	— 13,4
4) Paluszek	(U. S. A.)	—
5) Paknisówna	(Łotwa)	—
6) Treczunówna	(Łotwa)	—

Bieg 20 m. (Minimum ustalone 29,5).

1) Walasiewicz	(U. S. A.)	— 24,5
2) Przybylska	(U. S. A.)	— 28
3) Paluszek	(U. S. A.)	— 30
4) Malanowska	(Gdańsk)	— 32,8
5) Samuelsonówna	(Gdańsk)	—

S k o k w d a l. (Minimum ustalone — 440 cm.).

1) Paluszek	(U. S. A.)	— 501 cm.
2) Śliwa	(U. S. A.)	— 488 „
3) Paknisówna	(Łotwa)	— 460 „
4) Przybylska	(U. S. A.)	— 451 „
5) Traczunówna	(Łotwa)	— 433 „
6) Olszewska	(Niemcy)	— 427 „

S k o k w z w y ż. (Minimum ustalone — 130 cm.).

1) Przybylska	(U. S. A.)	— 135 cm.
2) Śliwa	(U. S. A.)	— 130 „
3) Paluszek	(U. S. A.)	— 125 „
4) Malanowska	(Gdańsk)	— 125 „
5) Wesołowska	(Gdańsk)	— 120 „

R z u t d y s k i e m. (Minimum ustalone — 30 m.).

1) Walasiewicz	(U. S. A.)	— 33,78
2) Górna	(U. S. A.)	— 29,36
3) Malanowska	(Gdańsk)	— 28,96
4) Przybylska	(U. S. A.)	— 26,35
5) Michalska	(Niemcy)	— 26,13
6) Paluszek	(U. S. A.)	— 20,67

R z u t o s z c z e p e m. Minimum ustalone — 30 m.).

1) Walasiewicz	(U. S. A.)	— 32,61
2) Przybylska	(U. S. A.)	— 24,15
3) Malanowska	(Gdańsk)	— 23,89
4) Samuelsonówna	(Gdańsk)	— 23,58

P c h n i ę c i e k u l q. (Minimum ustalone — 9 m.).

1) Paluszek	(U. S. A.)	— 9,20
2) Przybylska	(U. S. A.)	— 9,07
3) Michalska	(Niemcy)	— 8,81
4) Górna	(U. S. A.)	— 8,64
5) Malanowska	(Gdańsk)	— 6,82

P Ł Y W A N I E.

1 0 0 m. s t y l e m d o w o l n y m. (Minimum ustalone — 1 : 22).

1) Chrostowski	(U. S. A.)	— 1 : 00,4
2) Sendlak	(Niemcy)	— 1 : 21,5
3) Krzywoń F.	(Austria)	— 1 : 24,5
4) Zajfert	(Rumunia)	— 1 : 39,5
5) Nerlewski	(Gdańsk)	— 1 : 49
6) Krzywoń E.	(Austria)	— 1 : 52,6

400 m. stylem dowolnym. (Minimum ustalone — 7 : 00).

1) Chrostowski	(U. S. A.)	— 5 : 35,4
2) Rogalski	(Kanada)	— 6 : 07,2
3) Muzyk	(Gdańsk)	— 7 : 52,6
4) Jesikiewicz	(Gdańsk)	— 8 : 57,8
5) Bojar	(Gdańsk)	— 8 : 58

1500 m. stylem dowolnym. (Minimum ustalone — 27 : 30).

1) Rogalski	(Kanada)	— 24 : 36,6
2) Olszewski	(Rumunia)	— 37 : 37,6

200 m. stylem klasycznym. (Minimum ustalone — 3 : 30).

1) Nieznalski	(U. S. A.)	— 3 : 15,6
2) Muzyk	(Gdańsk)	— 3 : 23
3) Porada	(Niemcy)	— 3 : 24,6
4) Zahorski	(Rumunia)	— 4 : 05
5) Bojar	(Gdańsk)	— 4 : 06,8
6) Reichl	(Austria)	— 4 : 07,8

F i n i s z   b i e g u   d ł u g o d y s t a n s o w e g o

100 m. na wznak. (Minimum ustalone 1 : 40).

1) Chrostowski	(U. S. A.)	—	1 : 21,5
2) Krzywoń F.	(Austria)	—	1 : 32
3) Jesikiewicz	(Gdańsk)	—	1 : 45,8
4) Preis	(Rumunia)	—	2 : 13

Sztafeta 3 × 100 stylem zmienny m. (Minimum ustalone — 4 : 40).

Rumunia	—	5 : 43
Gdańsk	—	zdyskwalifikowany.

WYNIKI W GRACH SPORTOWYCH, PIŁCE NOŻNEJ, KOLARSTWIE I BOKSIE:

W siatkówce panów udział wzięły drużyny z Rumunii, Niemiec, Czechosłowacji, Gdańska, Łotwy, Belgii, Francji.

Eliminacje:

Rumunia	— Niemcy	2 : 0 (15 : 6, 15 : 11)
Czechosłowacja	— Gdańsk	2 : 0 (15 : 4, 15 : 7)
Łotwa	— Belgia	2 : 0 (15 : 0, 15 : 3)

Półfinały:

Łotwa	— Rumunia	2 : 0 (15 : 3, 15 : 11)
Czechosłowacja	— Francja	2 : 0 (15 : 4, 15 : 5)

Finał:

Czechosłowacja	— Łotwa	2 : 1 (15 : 0, 16 : 18, 15 : 6)
----------------	---------	---------------------------------

W siatkówce pań udział wzięły drużyny z Niemiec, Gdańska i Czechosłowacji.

Półfinał:

Gdańsk	— Niemcy	2 : 0 (15 : 4, 15 : 1)
--------	----------	------------------------

Finał:

Czechosłowacja	— Gdańsk	2 : 1 (12 : 15, 15 : 11, 15 : 10)
----------------	----------	-----------------------------------

Koszykówka: Udział wzięły drużyny z Czechosłowacji, Francji, Belgii, Rumunii, Niemiec, Gdańska.

Eliminacje:

Francja	— Czechosłowacja	38 : 24
Rumunia	— Belgia	13 : 10
Gdańsk	— Niemcy	20 : 15

Półfinał:

Gdańsk	— Rumunia	23 : 17
Francja	—	bez gry na podstawie losowania)

Finał:

Francja	— Gdańsk	15 : 11
---------	----------	---------

Piłk a n o ż n a udział wzięły drużyny z Czechosłowacji, Francji, Belgji, Niemiec, Gdańska, Rumunii i Łotwy.

E l i m i n a c j e:

Rumunia	— Francja	0 : 0	po przedłużeniu 1 : 0
Niemcy	— Gdańsk	2 : 1	(2 : 1)
Czechosłowacja	— Austria	8 : 0	(4 : 0)
Belgia	— Łotwa	3 : 2	(1 : 2)

P ó ł f i n a ł:

Czechosłowacja	— Rumunia	4 : 2	(2 : 1)
Niemcy	— Belgia	4 : 1	(2 : 0)

F i n a ł:

Czechosłowacja	— Niemcy	2 : 0	(2 : 0)
----------------	----------	-------	---------

K o l a r s t w o:

100 klm. w y ś c i g k o l a r s k i: (Minimum ustalone — 3h 15).

Startowało: z Francji i Gdańska po 4 zawodników, z Belgji 3, z Niemiec i Czechosłowacji po 1 zawodniku, razem 13 zawodników.

W y n i k i i n d y w i d u a l n e:

1)	Praczyk	(Belgia)	—	3.06,17,02
2)	Napierała	(Francja)	—	3.06,17,04
3)	Majorczyk	(Francja)	—	3.06,17,08
4)	Banaszek	(Francja)	—	3.06,18
5)	Wittek	(Francja)	—	3.12,45
6)	Kula	(Belgia)	—	3.13
7)	Szperber	(Gdańsk)	—	3.20,00
8)	Wolkowiak	(Gdańsk)	—	3.20,06
9)	Cypser	(Czechosłowacja)	—	3.20,08
10)	Ratajczak	(Belgia)	—	3.28,00
11)	Węclewicz	(Niemcy)	—	3.34,00
12)	Hirsch	(Gdańsk)	—	3.34,00
13)	Michalski	(Gdańsk)	—	3.47,00

Minima osiągnęło — 6 zawodników.

W y n i k i d r u ż y n o w e:

1)	Francja	—	211 pktów
2)	Belgia	—	180 „
3)	Gdańsk	—	99 „
4)	Niemcy	—	30 „

W a g a k o g u c i a:

Startowało po 1 zawodniku z Gdańska, Niemiec, Rumunii i Holandji — razem 4 zawodników.

W a g a p i ó r k o w a:

Startowało po 1 zawodniku z Gdańska, Niemiec, Belgii, Francji i Łotwy — razem 5 zawodników.

W a g a l e k k a:

Startowało po 1 zawodniku z Francji, Łotwy i Gdańska — razem 3 zawodników.

W a g a p ó ł ś r e d n i a:

Startowało po 1 zawodniku z Francji, Niemiec i Gdańska — razem 3 zawodników.

W a g a ś r e d n i a:

Startowało po 1 zawodniku z Czechosłowacji, Gdańska, Łotwy, Francji, Rumunii, Niemiec i Kanady — razem 7 zawodników.

W a g a p ó ł c i ęż k a:

Startowało po 1 zawodniku z Francji, Gdańska, Łotwy, Czechosłowacji i Niemiec — razem 5 zawodników.

E l i m i n a c j e:

W a g a k o g u c i a: — Kasprowiak (Niemcy) zwycięża na punkty Chmieleckiego (Gdańsk).

W a g a p i ó r k o w a: — Bianga (Gdańsk) zwycięża k. o. Jokiela (Niemcy).

W a g a l e k k a: — Rendzionek (Łotwa) zwycięża na pkt. Karwińskiego (Francja).

W a g a p ó ł ś r e d n i a: — Wójczak (Francja) zwycięża na pkt. Kołoczka (Niemcy).

W a g a ś r e d n i a: — 1) Maciukin (Łotwa) — zwycięża na pkt. Kłodę (Czechosłowacja); 2) Lange (Francja) zwyciężył Siernowskiego (Gdańsk) przez poddanie się przeciwnika; 3) Stachowiak (Niemcy) zwyciężył na pkt. Puchniaka (Kanada); 4) Mech (Rumunia) wchodzi do półfinału bez walki na podstawie losowania.

W a g a p ó ł c i ęż k a: — Jabłoński (Francja) zwyciężył na pkt. Hańskiego (Gdańsk).

W wadze ciężkiej: — spotkanie między Chistowskim (Gdańsk) a Jabłońskim (Francja) nie doszło do skutku z powodu braku wagi u Jabłońskiego.

Półfinały:

Waga kogucia: — Górecki (Rumunia) zwyciężył na pkt Krawca (Holandia).

Waga piórkowa: — 1) Bianga (Gdańsk) zwyciężył przez k. o. Dowgieluka (Belgia); 2) Gierdal (Francja) zwyciężył na pkt Kusznerusa (Łotwa).

Waga lekka: — Hirsch (Gdańsk) wchodzi do finału bez walki na podstawie losowania.

Waga półśrednia: — Neuman (Gdańsk) wchodzi do finału bez walki na podstawie losowania.

Waga średnia: — Lange (Francja) zwyciężył przez k. o. Maciukina (Łotwa); Stachowiak (Niemcy) zwyciężył przez techn. k. o. Mecha (Rumunia).

U mety

Waga półciężka: — 1) Jabłoński (Francja) zwyciężył na pkt. Polnika (Niemcy); 2) Wojciech (Łotwa) zwyciężył Poloka (Czechosłowacja) przez poddanie się przeciwnika.

Finały:

Waga musza: — Sierocki (Gdańsk) zwyciężył Fleischera (Niemcy) przez poddanie się przeciwnika.

Waga kogucia: — Kasproviak (Niemcy) zwyciężył na punkty Góreckiego (Rumunja).

Waga piórkowa: — Bianga (Gdańsk) zwyciężył na punkty Gierdala (Francja).

Waga lekka: — Rendzionek (Łotwa) zwyciężył na punkty Hirscha (Gdańsk).

Waga półśrednia: — Wójczak (Francja) zwyciężył na punkty Neumana (Gdańsk).

Waga średnia: — Lange (Francja) zwyciężył na punkty Stachowika (Niemcy).

Waga półciężka: — Jabłoński (Francja) zwyciężył Wojciecha (Łotwa) przez poddanie się przeciwnika.

d) Zawody sportowe między repr. Polski i Polonii Zagranicznej.

W zawodach sportowych między reprezentacjami Polski i Polonii Zagranicznej zwycięstwo odniosła reprezentacja Polski: w lekkiej-athletyce — 80 : 53, siatkówce panów — 2 : 0, koszykówce panów — 60 : 6, piłce nożnej — 8 : 1 (4 : 0), w boksie — 12 : 4, kolarstwie — 288 : 211,5.

LEKKA ATLETYKA:

Bieg 100 m.

1) Janiak	(Pol. Zagr.)	— 10,6
2) Biniakowski	(Polska)	— 10,7
3) Trojanowski II.	(Polska)	— 10,8
4) Baca	(Pol. Zagr.)	—

Bieg 400 m.

1) Biniakowski	(Polska)	— 50,00
2) Klinkowski	(Pol. Zagr.)	— 52,00
3) Kostrzewski	(Polska)	—
4) Kaczmarek	(Pol. Zagr.)	—

Bieg 1500 m.

1) Kucharski	(Polska)	— 4 m. 01,6
2) Soldan	(Polska)	— 4 m. 02,2
3) Szumachowski	(Pol. Zagr.)	— 4 m. 14,4
4) Oleksy	(Pol. Zagr.)	—

Bieg 5000 m.

1) Kusociński	(Polska)	— 14 m. 47,6
2) Fiałka	(Polska)	— 15 m. 54,8
3) Nowak	(Pol. Zagr.)	— 16 m. 05,6
4) Jurczek	(Pol. Zagr.)	—

Bieg 110 płotki.

1) Twardowski	(Polska)	— 15,7
2) Majeszczyk	(Pol. Zagr.)	—
3) Ratkowski	(Pol. Zagr.)	—
4) Wieczorek	(Polska)	— zdyskwalifikow.

Sztafeta 4×100 m.

1) Polonja Zagr. (Golankiewicz, Baca, Klinowski, Janiak)	— 43,6
2) Polska (Twardowski, Trojanowski II, Pławczyk, Biniakowski)	— 43,8.

Sztafeta olimpijska.

1) Polska (Kucharski, Kostrzewski, Biniakowski, Twardowski)	— 3 m. 22,8
2) Polonja Zagr. (Kaczmarzski, Ratkowski, Klinowski, Janiak)	— 3 m. 24,02.

Skok w dal.

1) Nowak	(Polska)	— 710,5 cm
2) Hoffman	(Polska)	— 685,5 cm
3) Janiak	(Pol. Zagr.)	— 673,5 cm
4) Ratkowski	(Pol. Zagr.)	— 636,5 cm.

Skok w wyż.

1) Pławczyk	(Polska)	— 180 cm
2) Ratkowski	(Pol. Zagr.)	— 175 cm
3) Lokajski	(Polska)	— 170 cm
4) Piaski	(Pol. Zagr.)	— 165 cm.

Skok o tyczce.

1) Wąsowicz	(Pol. Zagr.)	— 410 cm
2) Morończyk	(Polska)	— 385 cm
3) Kluk	(Polska)	— 365 cm
4) Majeszczuk	(Pol. Zagr.)	— 300 cm.

Rzut dyskiem.

1) Siedlecki	(Polska)	— 45,95
2) Heljasz	(Polska)	— 45,50
3) Podolak	(Pol. Zagr.)	— 39,25
4) Zboralski	(Pol. Zagr.)	— 37,46.

Pchnięcie kulą.

1) Heljasz	(Polska)	— 14,93
2) Tilgner	(Polska)	— 13,75
3) Podolak	(Pol. Zagr.)	— 12,82
4) Chudzikiewicz	(Pol. Zagr.)	— 12,24.

Rzut oszczepem.

1) Mikrut	(Polska)	— 59,55
2) Wojtkiewicz	(Polska)	— 53,22
3) Chudzikiewicz	(Pol. Zagr.)	— 51,25
4) Urbaniak	(Pol. Zagr.)	— 46,10.

Ogólny wynik 80 : 53 na korzyść Polski.

GRY SPORTOWE.

Siatkówka panów:

Polska — Polonja Zagraniczna,
na korzyść Polski — 2:0 (15:3, 15:7)

Koszykówka panów.

Polska — Polonja Zagraniczna,
na korzyść Polski — 60:6

Piłkanożna.

Polska — Polonja Zagraniczna — 8:1 (4:0).

B O K S.

Waga musza: Rotholc (Polska) — Fleischer (Pol. Zagr.), zwyciężył Rotholc przez k. o.

Waga kogucia: Moczko II (Polska) — Wieczorek (Pol. Zagr.), zwyciężył Moczko II na punkty.

W a g a p i ó r k o w a: Polus (Polska) — Gierdal (Pol. Zagr.), wynik nierozstrzygnięty.

W a g a l e k k a: Bąkowski (Polska) — Rendzionek (Pol. Zagr.), zwyciężył na punkty Bąkowski.

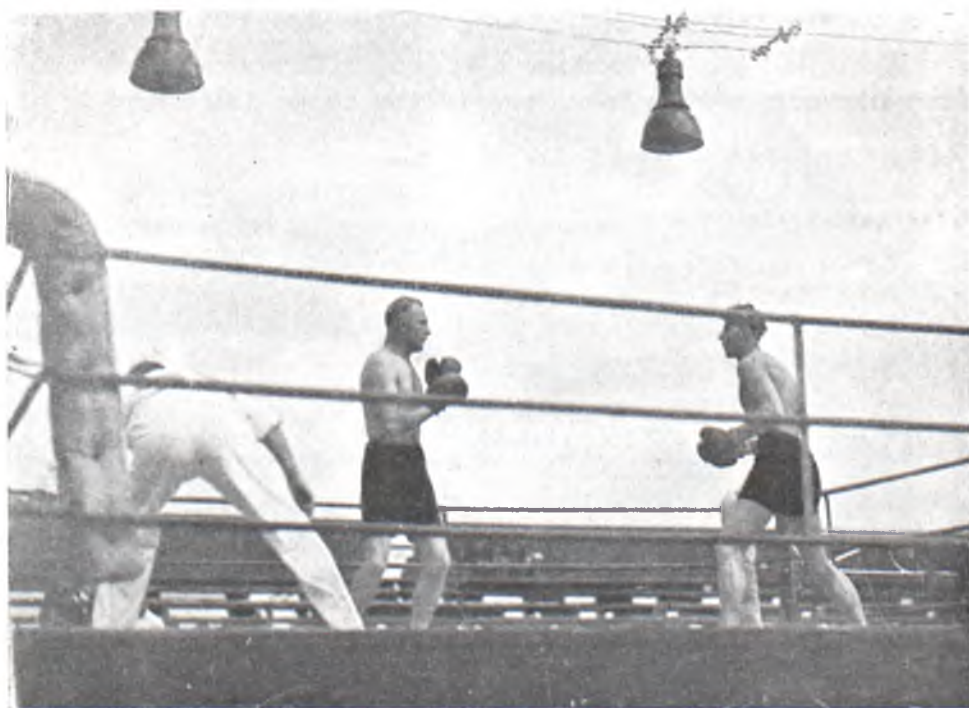
W a g a p ó ł ś r e d n i a: Garncarek (Polska) — Wójczak (Pol. Zagr.), wynik nierozstrzygnięty.

W a g a ś r e d n i a: Chmielewski (Polska) — Puchniak (Pol. Zagr.), zwyciężył na punkty Chmielewski.

W a g a p ó ł c i ęż k a: Polnik (Pol. Zagr.) — Hauske (Polska), zwyciężył na punkty Polnik.

W a g a c i ęż k a: Piłat (Polska) — Histowski (Pol. Zagr.), zwyciężył przez k. o. Piłat.

Ogólny wynik spotkania 12 : 4 na korzyść Polski.

Mecz bokserski

KOLARSTWO.

100 km. wyścig kolarski na trasie Okęcie — Grójec — Okęcie.

Wyniki drużynowe.

- 1) Polska (Michalak, Popończyk, Olecki, Zieliński) — 288 pkt.
- 2) Polonja Zagraniczna (Praczyk, Napierała, Majorczyk, Banaszak) — 211,5 pkt.

Wyniki indywidualne.

- 1) Michalak (Polska) — 3.06.16.04
- 2) Popończyk (Polska) — 3.06.16.08
- 3) Olecki (Polska) — 3.06.17
- 4) Praczyk (Pol. Zagr.) — 3.06.17.02
- 5) Napierała (Pol. Zagr.) — 3.06.17.04
- 6) Zieliński (Polska) — 3.06.17.06
- 7) Majorczyk (Pol. Zagr.) — 3.06.17.08
- 8) Banaszak (Pol. Zagr.) — 3.06.18.

5. REKORDY POLONJI ZAGRANICZNEJ NA ROK 1934.

W czasie I Igrzysk Sportowych Polaków z Zagranicy zostały ustalone następujące rekordy Polonji zagranicznej na rok 1934:

Lekka atletyka panów:

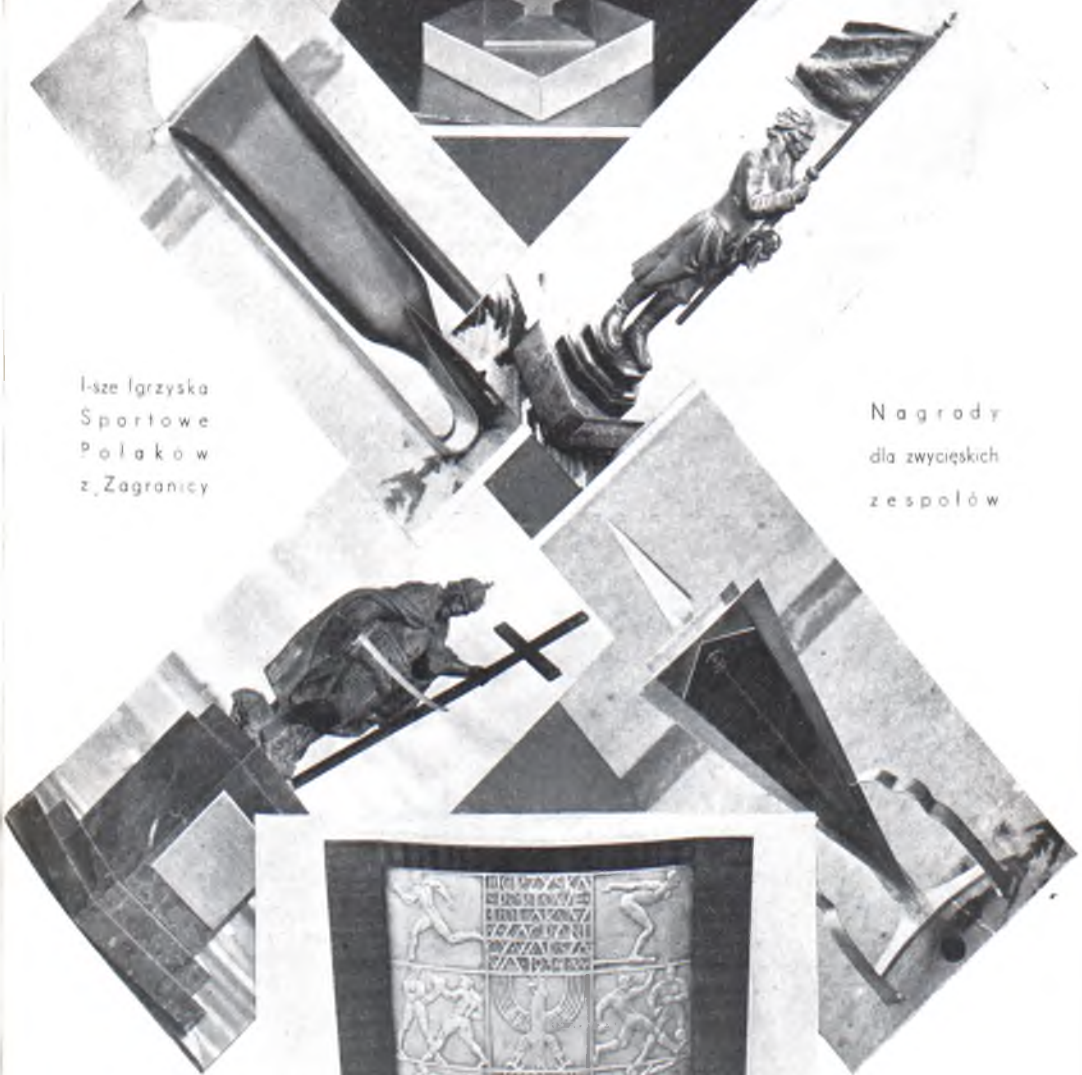
Wyszczególnienie	Wynik	Nazwisko rekordzisty	Ośrodek Polonji Zagranicznej	Rekord uzyskany na zawodach
Bieg 100 m.	10,6	Janiak	Stany Zjedn. A. P.	Polska — Polonja Zagraniczna
„ 200 m.	23,2	Klinkowski	„	I Igrzyska Sportowe Polaków z Zagranicy
„ 400 m.	50,9	Klinkowski	„	„ „
„ 800 m.	2:02,1	Kaczmarowski	„	„ „
„ 1500 m.	4:8,6	Szumachowski	„	„ „
„ 5000 m.	15:59,2	Szumachowski	„	„ „
„ 110 płotki	17,2	Ratkowski	„	„ „
Sztafeta 4×100 m.	43,6	Golankiewicz Baca Klinkowski Janiak	„	Polska — Polonja Zagraniczna
Sztafeta 4×400 m.	3:36,6	Golankiewicz Ratkowski Kaczmarowski Klinkowski	„	I Igrzyska Sportowe Polaków z Zagranicy

I-sze Igrzyska
Sportowe
Polaków
z Zagranicy

Nagrody
dla zwyciężkich
zespolów

Wyszczególnienie	Wynik	Nazwisko rekordzisty	Ośrodek Polonii Zagranicznej	Rekord uzyskany na zawodach
Sztafeta olimpijska	3:24,2	Kaczmarowski Ratkowski Klinkowski Janiak	"	Polska — Polonia Zagraniczna
Skok w dal	673 cm.	Janiak	"	"
Skok wzwyż	175 cm.	Ratkowski	"	"
Skok o tyczce	410 cm.	Wąsowicz	"	"
Pchnięcie kulą	12 m. 82	Podolak	"	"
Rzut dyskiem	39 m. 25	Podolak	"	"
Rzut oszczepem	51 m. 25	Chudzikiewicz	"	"

Lekka atletyka pań:

Bieg 100 m.	12,2	Walasiewicz	Stany Zjedn. A. P.	I Igrzyska Sportowe Polaków z Zagranicy
" 200 m.	24,5	Walasiewicz	"	
Skok w dal	501 cm.	Paluszek	"	" "
" wzwyż	135 cm.	Przybylska	"	" "
Pchnięcie kulą	9 m. 20	Paluszek	"	" "
Rzut dyskiem	33 m. 78	Walasiewicz	"	" "
Rzut oszczepem	32 m. 61	Walasiewicz	"	" "

Rekordy pływackie panów:

Bieg 100 m. st. dowoln.	1:00,4	Chrostowski	Stany Zjedn. A. P.	I Igrzyska Sportowe Polaków z Zagranicy
Bieg 400 m. st. dowoln.	5:35,4	Chrostowski	"	
Bieg 1500 m. st. dowoln.	24:36,6	Rogalski	Kanada	" "
Bieg 200 m. st. klas.	3:15,6	Nieznański	Stany Zjedn. A. P.	" "
Bieg 100 m. wznak	1:21,4	Chrostowski	"	" "
Sztafeta 5×100 stylem zmiennym	5:43 *)		Rumunia	" "

Mistrzostwa bokerskie:

Waga musza	Sierocki	Gdańsk	I Igrzyska Sportowe Polaków z Zagranicy
Waga kogucia	Kasprowiak	Niemcy	
Waga piórkowa	Biangi	Gdańsk	" "
Waga lekka	Rendzionek	Łódź	" "
Waga półśrednia	Wójczak	Francja	" "
Waga średnia	Lange	Francja	" "
Waga półciężka	Jabłoński	Francja	" "

Rekordy kolarskie:

100 klm. wyścig kolarski indyw.	2:06,17,02	Praczyk Napierała	Belgia	I Igrzyska Sportowe Polaków z Zagranicy
100 klm. wyścig kolar- ski drużynowy	211 pkt.	Majorczyk Banaszek Witek	Francja	" "

*) Wynik poniżej ustalonego minimum 4 : 40.

Mistrzostwa gry sportowej i piłki nożnej:

Koszykówka panów	— Francja
Siatkówka panów	— Czechosłowacja
Siatkówka pań	— Czechosłowacja
Piłka nożna	— Czechosłowacja.

6. OGÓLNY POZIOM IGRZYSK.

Rozpatrując wyniki Igrzysk należy stwierdzić, że ogólny poziom w poszczególnych konkurencjach był niższy od tego, do którego dążył Komitet Organizacyjny Igrzysk ustanawiając minima, jakim przynajmniej powinny były odpowiadać wyczyny zgłoszonych zawodników.

Obraz tego daje zestawienie miejsc punktowanych w porównaniu z liczbą osiągniętych i nieosiągniętych wyników, które zawierają umieszczone poniżej tablice:

Kusociński u mety

Lekka atletyka panów:

Wyszczególnienie	I m.	II m.	III m.	IV m.	V m.	VI m.	Razem miejsc punktowanych	Liczba osiąg. minimów	Nie osiąg. minimów	Lokata
Ośrodka Zagr.										
U. S. A.	15	8	2	3	2	—	30	26	4	I.
Czechosłow.	—	2	3	7	4	6	22	3	19	II.
Francja	—	2	3	3	3	4	15	3	12	III.
Gdańsk	—	—	2	1	2	2	7	1	6	IV.
Niemcy	—	2	2	1	2	—	7	4	3	V.
Łotwa	—	—	1	—	—	—	1	1	—	VII.
Rumunja	—	1	1	—	1	—	3	—	3	VI.

Lekka atletyka pań:

U. S. A.	7	7	3	4	—	1	22	18	4	I.
Gdańsk	—	—	2	3	3	—	8	—	8	II.
Łotwa	—	—	1	—	2	1	4	1	3	III.
Niemcy	—	—	1	—	1	1	3	—	3	IV.

Pływanie.

U. S. A.	4	—	—	—	—	—	4	4	—	I.
Gdańsk	—	1	2	1	3	—	7	1	6	II.
Rumunja	1	1	—	3	—	—	5	—	5	III.
Kanada	1	1	—	—	—	—	2	2	—	IV.
Austrja	—	1	1	—	—	2	4	1	3	V.
Niemcy	—	1	1	—	—	—	2	2	—	V.

Jak z zestawienia tego wynika w lekkiej atletyce panów na ogółem 85 miejsc punktowanych więcej niż połowa, gdyż 47 miejsc dało wyniki poniżej minimów, w lekkiej atletyce pań na 37 miejsc punktowanych — 18 poniżej minimów, w pływaniu panów na 24 miejsc punktowanych — 14 poniżej minimów. W kolarstwie na 13 zawodników minima osiągnęło 6-ciu zawodników.

Osiągnięcie w Igrzyskach niższego poziomu ogólnego niż był przewidywany tłumaczyć należy tem, że naogół sport polski zagranicą z wyjątkiem Stanów Zjedn. Am. Płnc. stoi, jeśli chodzi o indywidualne wyniki, na poziomie niższym, niż organizatorzy Igrzysk przypuszczali i że pomimo sumiennych przygotowań do Igrzysk na szeregu terenów poziomu tego nie dało się osiągnąć.

Jeśli chodzi o wyniki indywidualne, to obok bardzo słabych oraz przeciętnych widzieliśmy wyniki bardzo dobre, zwłaszcza uzyskane przez reprezentację St. Zjedn. Am. Płn. w lekkiej atletyce i pływaniu. Reprezentacja ta była bardzo dobrze zestawiona i jej wyniki odbijały się naogół znacznie od poziomu wyników innych reprezentacji. Jest to zresztą zupełnie zrozumiałe ze względu na wielkość liczebną emigracji polskiej w Stanach Zjednoczonych, jej długie tam zasiedzenie oraz jej zasobność i znaczenie w społeczeństwie amerykańskim.

Pozatem dobre wyniki w szeregu konkurencyj uzyskali poszczególni zawodnicy i zawodniczki reprezentacji Czechosłowacji, Francji, Gdańska i Niemiec.

7. ZNACZENIE MORALNE I PROPAGANDOWE IGRZYSK.

Pomimo nieosiągnięcia w Igrzyskach tego poziomu ogólnego, na jaki Komitet Organizacyjny liczył, należy stwierdzić, że Igrzyska spełniły swoje zadanie w całej pełni, urzeczywistniając te walory natury moralnej oraz propagandowej, jakie przy ich organizowaniu zostały wysunięte. Stanowią one pierwszą bardzo udatną próbę zademonstrowania wyników naszego sportu na emigracji, próbę, którą odtąd należy periodycznie wznawiać.

Igrzyska zbliżyły w sposób najbardziej bezpośredni nasz młody na ogół sport zagraniczny do szerokich mas sportowców w kraju, zapoznając z nim równocześnie ogół publiczności. Z drugiej strony ożywiły ruch sportowy na terenach zagranicznych, wywołując silne zainteresowanie już w okresie przygotowawczym przed Igrzyskami. Należy przypuszczać, że teraz po Igrzyskach zainteresowanie to nie osłabnie, a przeciwnie będzie się potęgowało i że nie zostaną zatracone te walory natury propagandowej, które Igrzyska dały w rękę organizatorom naszego ruchu sportowego wśród Polonii Zagranicznej. Pozatem ta pierwsza rywalizacja poszczególnych zgrupowań polskich zagranicą przyczyni się niewątpliwie do znacznego podniesienia poziomu sportu polskiego na emigracji w konsekwencji czego należy oczekiwać, że i ogólny poziom następnych Igrzysk będzie znacznie wyższy.

Sprawozdanie z konferencji sportowej

Pod koniec pierwszych Igrzysk odbyła się Konferencja Sportowa, mająca na celu porozumienie się odnośnych reprezentantów w sprawach ogólnosportowych. W Konferencji Sportowej wzięli udział przedstawiciele polskiego sportu zagranicą, delegaci z Austrii (1), Belgii (3), Czechosłowacji (3), Francji (9), Gdańska (3), Litwy (3), Łotwy (2), Niemiec (5), Rumunii (3), Stanów Zjedn. Ameryki Płn. (2), oraz przedstawiciele władz wychowania fizycznego i działacze sportowi w kraju z Dyrektorem Państwowego Urzędu WF i PW., p. pułk. dypl. Władysławem Kilińskim na czele.

Konferencję zagał Wiceprezes Rady Organizacyjnej, p. mjr. dypl. Mieczysław Fularski, podkreślając w swym przemówieniu powitalnym znaczenie wychowania fizycznego dla pracy nad młodzieżą naszą zagranicą, oraz wielką wagę, jaką Rada Organizacyjna Polaków z Zagranicy przywiązywała od początku swego istnienia do tego zagadnienia.

Kończąc swe przemówienie życzeniem jaknajowocniejszej pracy nad rozwojem tej akcji mówca zaproponował na przewodniczącego Konferencji p. dr. Zukowskiego, delegata na II Zjazd Polaków z Zagranicy z terenu Rumunii, co zebrani przyjęli przez aklamację.

Objąwszy przewodnictwo, p. dr. Zukowski proponuje uzupełnienie Prezydium i wybór na Wiceprzewodniczący: p. Kuchara Tadeusza, zasłużonego w kraju działacza sportowego

Nagroda P.Z.P.
dla najlepszego
p ł y w a k a

Nagroda Komitetu
Igrz. Sport. Pol. z Z.
dla zwycięskiej drużyny
piłki nożnej z Niemiec

Dr. W. Wróblewskiego
dla zwycięskiej drużyny
kolarskiej Francji
N a g r o d a

i p. Józefczaka Antoniego, delegata na konferencję z Niemiec, oraz na sekretarzy p. mec. Jabłonkę Franciszka, delegata na konferencję ze Stanów Zjedn. A. P. i p. Lewandowskiego Henryka, referenta W. F. Rady Org. Wszyscy proponowani zostali wybrani przez aklamację.

Po ukonstytuowaniu się prezydium, zabiera głos p. Zielina, delegat z Czechosłowacji, który w serdecznym przemówieniu imieniem delegatów z zagranicy daje wyraz uczuciu wielkiej radości wszystkich sportowców polskich z zagranicy z przyjazdu i pobytu w Polsce i ich imieniem dziękuje za braterskie, serdeczne przyjęcie. Mówca stwierdza ścisłą łączność wszystkich sportowców polskich na emigracji ze sportem i całym społeczeństwem polskim w kraju. Węzły tej łączności zostały jeszcze silniej zacieśnione przez tegoroczne Igrzyska.

Następnie rozpoczęto obrady, na wstępie których członek Prezydium Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy, p. Włodzimierz Zieliński wygłosił zasadniczy referat p. t. „Organizacja Wychowania Fizycznego na Wychodźstwie”, który ogłaszamy w skrócie.

Skolei zostały wygłoszone referaty z terenów. Delegat ze Stanów Zjednoczonych A. P., p. mec. Franciszek Jabłonka wygłosił referat p. t. „Sport polski w Belgii”, oraz delegat z Łotwy, p. Władysław Jasionowicz referat p. t. „Sport, jako czynnik wychowania narodowego”.

Ponadto zostały zgłoszone na piśmie referaty sprawozdawcze z terenów Francji i Łotwy, których postanowiono nie odczytywać, przekazując je do wykorzystania Radzie Naczelnej Świat. Związku Polaków z Zagranicy.

W dalszym ciągu obrad delegat z Francji p. Domagalski zgłosił wniosek delegacji z Francji:

W związku z postanowieniem R. O. P. z Zagranicy utworzenia przy niej „Komitetu Wychowania Fizycznego” delegaci z Francji zgłaszają następujące wnioski:

1. Komitet Wychowania Fizycznego pośredniczy między centralnymi organizacjami sportu polskiego na poszczególnych terenach zagranicznych a Związkami krajowymi w zakresie sprowadzania drużyn i zawodników krajowych zagranicę i odwrotnie.

Marszałek Raczekiewicz rozdaje nagrody zwycięzcom

2. Komitet W. F. ustali metody współpracy między Związkami krajowymi i zagranicznymi w zakresie ujednolicenia regulaminów sędziowskich na terenach zagranicznych z regulaminami krajowymi.

3. Komitet W. F. wejdzie w kontakt z władzami krajowymi w sprawie szkolenia instruktorów w. f. dla zagranicy na kursach praktycznych, które trwałyby nie dłużej niż 10 tygodni, a były przeznaczone dla czynnych działaczy sportowych, znających dobrze język polski w słowie i piśmie. Pożądanym byłby w tym wypadku podział kursów według poszczególnych gałęzi sportu, a więc:

1. gimnastyka, lekka atletyka i gry sportowe, 2. piłkarstwo, 3. boks i kolarstwo.

Następnie przewodniczący udziela głosu p. Józefczakowi, delegatowi z Niemiec, który w imieniu Delegacji Sportowej Polaków z Niemiec zgłasza następującą rezolucję:

„Polacy z Niemiec uważają sport za jedną z głównych dziedzin wychowania młodzieży polskiej zagranicą. Przez sport polski w Niemczech rozumieć należy pracę wśród młodzieży, obejmującą obok wychowania czysto sportowego również i pracę narodową“.

Marszałek Raczkiewicz rozdaje nagrody zwycięzcom

W dalszym ciągu rozwinęła się ożywiona dyskusja na tematy poruszone w referatach.

Pod koniec obrad wyłoniono komisję, której powierzono ujednolitanie wniosków i deklaracji.

W drugim dniu Konferencji obrady rozpoczęły się od odczytania wniosków Komisji Wnioskowej, które po krótkiej dyskusji przyjęto jednogłośnie w następującem brzmieniu, postanawiając przekazać je II Zjazdowi Polaków z Zagranicy:

1) Wychowanie fizyczne młodzieży polskiej zagranicą, ściśle związane z wychowaniem obywatelskiem, odbywać się winno w polskich organizacjach o typie harcerskim, junackim, strzeleckim, sokolim, bądź w klubach sportowych polskich i towarzystwach młodzieży.

2) Polskie ośrodki W. F. na wychodźstwie winny posiadać polskiego instruktora, własne boisko, salę gimnastyczną, świetlicę i sprzęt. Instruktor wydaje komendy po polsku. Młodzież porozumiewa się na boisku, w sali gimnastycznej po polsku, a w świetlicy po polsku prowadzi pracę zespołową. Niema wychowania fizycznego bez polskiej mowy, bez nauki polskiej, bez polskiego śpiewu.

3) Organizacje W. F. i sportu na każdym terenie wychodźczym winny posiadać własny organ kierowniczy. Organ ten zarządza coroczne kursy i obozy instruktorskie, zjazdy kierowników W. F. i sportu, przeprowadza polskie igrzyska sportowe i nadaje Polską Odznakę Sportową.

4) Konferencja Sportowa wzywa Światowy Związek Polaków, by w łonie Rady Naczelnej stworzył Komitet Młodzieżowy, powołany do czuwania nad całokształtem wychowania młodzieży na emigracji.

5) Każdy Polak na wychodźstwie powinien zdobyć Polską Odznakę Sportową.

6) Konferencja Sportowa konstatuje, że konieczna jest stała łączność wychodźstwa z Macierzą przez organizowanie wspólnych kursów i obozów instruktorskich i wymianę spotkań poszczególnych organizacji W. F. i sportu.

Następnie przyjęto jednogłośnie rezolucję, zgłoszoną dnia poprzedniego przez delegację niemiecką, w brzmieniu nadanem jej przez delegację.

Wnioski delegatów z Francji przyjęto do wiadomości i postanowiono przekazać Radzie Naczelnej Świat. Zw. Pol. z Zagr. do wykorzystania w dalszej pracy organizacyjnej.

W dalszym ciągu obrad p. Ilkowski wygłosił referat o Polskiej Odznace Sportowej, w którym omówił projekt regulaminu tej Odznaki, opracowany przez Radę Organizacyjną Polaków z Zagranicy. Po dyskusji na temat Polskiej Odznaki Sportowej regulamin przyjęto jednogłośnie, przy-

czem postanowiono przekazać go II Zjazdowi Polaków z Zagranicy wraz z rezolucją następującej treści:

II Zjazd Polaków z Zagranicy przyjmuje i zatwierdza regulamin Polskiej Odznaki Sportowej, opracowany przez Radę Organizacyjną Polaków z Zagranicy. Równocześnie Zjazd upoważnia Radę Naczelną Światowego Związku Polaków z Zagranicy do przeprowadzenia wszelkich zmian i uzupełnień, jakie przy stosowaniu regulaminu z biegiem czasu należałoby poczynić.

Uwagi, jakie w ciągu dyskusji nad regulaminem wyłoniły się, odnoszące się do samej techniki stosowania regulaminu uznano za słuszne i postanowiono przekazać je Radzie Naczelnej Świat. Zw. Pol. z Zagr., jako materiał do wykorzystania.

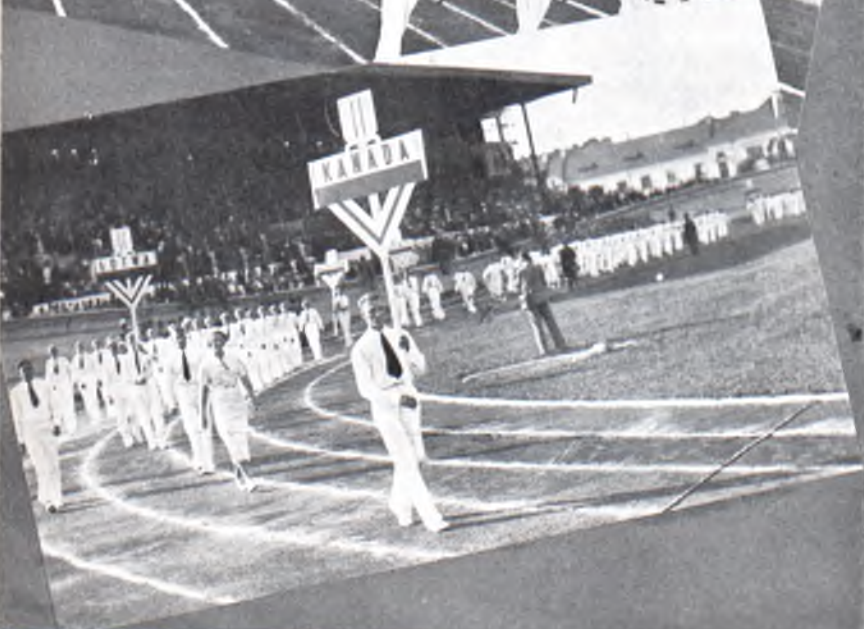
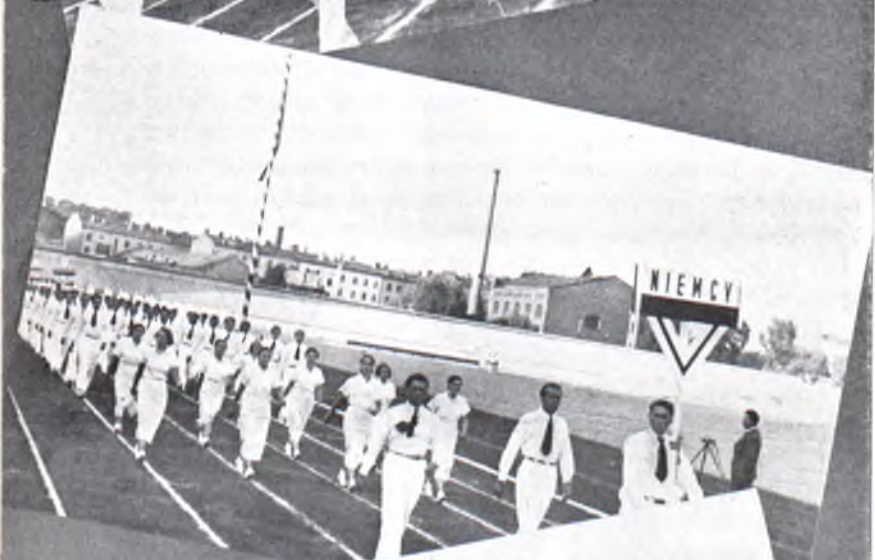
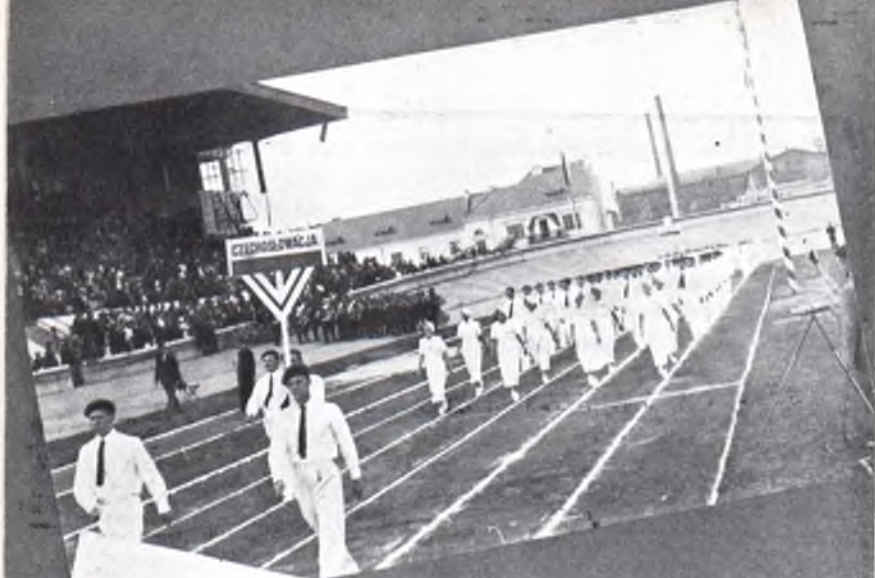
Na zakończenie obrad Konferencji Sportowej wygłosił przemówienie Dyrektor Państwowego Urzędu W. W. i P. W., płk. dypl. Kiliński, omawiając dotychczasowe wyniki pracy wychowania fizycznego polskiego zagranicą i widoki jego rozwoju na przyszłość. Przemówienie swe zakończył kierownik polskiego wychowania fizycznego w kraju wezwaniem do rozwinięcia intensywnej akcji wychowania fizycznego na wszystkich terenach przy całkowitem wykorzystaniu podstaw organizacyjnych, jakie ruch ten już dotychczas zdobył.

Nagroda Miasta Warszawy
za koszykówkę

Fotografował E. Koch

S t a d i o n
W o j s k a
P o l s k i e g o

D e f i l a d a
s p o r t o w c ó w
z C z e c h o s ł o w a c j i
N i e m i e c
i K a n a d y
n a P i e r w s z y c h
I g r z y s k a c h
S p o r t o w y c h
P o l a k ó w
z Z a g r a n i c y

Na marginesie Pierwszych Igrzysk Sportowych Polaków z Zagranicy

Igrzyska, które odbyły się w sierpniu podczas Światowego Zjazdu Polaków, wykraczały wyraźnie poza granice tego, co zwykliśmy nazywać zawodami sportowymi.

Rada Organizacyjna Polaków z Zagranicy zdawała sobie dobrze sprawę z tego, że zapisując się do obcego klubu, młody emigrant musiał ulegać wynarodowieniu. Walcząc — z tym entuzjazmem, jaki umie wzniecić w sercu swych adeptów sport — o zwycięstwo barw niepolskich, poświęcając się dla klubu i dla kolegów, z Polską nie mających nic wspólnego, musiał coraz bardziej oddalać się od swej Ojczyzny. Trzeba było, dla uniknięcia masowej ucieczki młodzieży polskiej do obcych organizacji — pobudzić ośrodki emigracyjne do zakładania klubów sportowych, a tam, gdzie już istniały, pchnąć pracę na bardziej racjonalne tory i wzmóc jej tempo. Chodziło również o jaknajściślej powiązanie sportu polskiego zagranicą z życiem sportowym w kraju.

Temu celowi miały służyć Igrzyska Polaków z Zagranicy. Należy przyznać, że rolę swą spełniły wyśmienicie. Pobyt w kraju, dla wielu pierwszy w życiu, dał kilku setkom młodzieży sposobność bliższego poznania Ojczyzny. Gdy na zielonej elipsie stadionu Wojska Polskiego w Warszawie ustawilo się blisko 400 zawodników z Ameryki, Austrii, Belgii, Brazylii, Czechosłowacji, Francji, Holandji, Kanady, Łotwy, Mandżurji, Niemiec, Rumunii, wreszcie Gdańska, ubranych w białe stroje z czerwone-

mi krawatami, gdy nad stadionem uniosły się setki gołębi, gdy zahuczały motory śmigłych biało-amarantowych samolotów, gdy na znak Pana Prezydenta Rzeczypospolitej wyrosła na maszcie olbrzymia chorągiew polska, największa, przerastająca również polskie flagi dwunastu emigracyjnych reprezentacji — wszyscy, uczestnicy i widzowie, poczuć musieli wyraźnie, iż odbywa się rzecz piękna, rzecz wielka. Niejednemu pokazały się w oczach łzy wzruszenia. Wywołały one, jako bezpośredni efekt, żywiołowe, frenetyczne oklaski, takie, jakimi jeszcze nigdy żadnej drużyny sportowej w Polsce nie witano.

Publiczność — a zebrały się jej liczne tysiące — przyszła nie poto, by podziwiać renomowanych asów sportu, lecz dlatego, że chciała być blisko drogich gości, braci z dalekich krajów. Zaimponowali jej wszyscy bez wyjątku, i ci pierwsi, i ci ostatni, i ci rekordziści, i ci osiągnięci z trudem wyniki nie wykraczające ponad uczciwą przeciętność. Rozumiano, że aby rezultaty te uzyskać mimo braku urządzeń sportowych, braku fachowych instruktorów, mimo ciężkiej pracy w kopalni czy w fabryce — trzeba było wiele siły woli i wiele entuzjazmu. Przedewszystkiem zaś zaimpono-

Marszałek Raczkiewicz przemawia do zawodników Pierwszych Igrzysk Sportowych Polaków z Zagranicy i W. M. Gdańska.

wały rycerskość i rzadka kurtuazja. Od pierwszego i do ostatniego dnia Igrzysk na boisku panowała atmosfera szlachetnego, lojalnego współzawodnictwa, rozumianego nie jako zaciekle zwalczanie się wzajemne, lecz jako przyjacielskie dążenie do wspólnego celu. Ta nieskazitelna czystość obyczaju sportowego uwydatniła się szczególnie podczas spotkań drużyn reprezentacyjnych Polski i Emigracji, które były ukoronowaniem Igrzysk. Licytowano się w przejawach dżentelmeńskiego fair-play. Pokazano, jak sport powinien wyglądać, aby był prawdziwie piękny.

Zawody Polska — Emigracja zakończyły się wszystkie bez wyjątku wysokiem zwycięstwem „starego kraju”. Jest zupełnie zrozumiałe, że sport pod opieką własnego państwa, pod skrzydłem rządu dbałego o sprawność obywateli rozwija się lepiej, niż na terenie obcym. Zresztą — bardzo dobrze, że goście mogli przekonać się naocznie, iż rasa polska jest dzielna i zdrowa i że z przynależności do polskiego świata sportowego można być dumnym.

Węzły przyjaźni i wzajemnego uznania, które podczas Igrzysk zostały zadziergnięte pomiędzy sportowcami polskimi z kraju i z zagranicy — przyczynią się w dużym stopniu do tego, aby Polacy z całego świata czuli się jedną wielką rodziną.

Wiktor Junosza

Dr. WŁADYSŁAW KORABIEWICZ: „Kajakiem do minaretów“. Nakł. Głównej Księgarni Wojskowej, Warszawa. 1934.

Sport kajakowy w Polsce nie tylko zawojował cały kraj, ale wychodzi coraz częściej poza jego granice. Raz po raz ruszają polscy kajakowcy na dalekie wyprawy Dunajem a nawet Morzem Czarnem. Jedną z najciekawszych i najśmielszych wypraw podjął dr. Wł. Korabiewicz, który postanowił swoim kajakiem odwiedzić Stambuł i Ate-ny. Obecnie dr. Korabiewicz odbywa podróż przez Morze Czerwone i Ocean Indyjski do Indji. Wyprawa jego wzbudziła w całej sportowej Polsce zrozumiałą sensację.

Książka wydana obecnie w pięknej formie zewnętrznej przez Główną Księgarnię Wojskową opisuje żywo i barwnie szlak przygody dzielnego kajakowca. Tchnie z tych stron młodzieńcza werwa i pogoda, umiłowanie przestrzeni, dali, pogarda dla szar-ryzny życia. To też książka apeluje przede wszystkim do serc młodzieży i sportow-ców budząc w nich pragnienie podjęcia podobnych wypraw. Książka p. Korabiewicza to nowy dowód naszej tężyzny sportowej i wyjścia w szeroki świat przygody.

* * *

Jednym z najpopularniejszych sportów na świecie jest piłka nożna. Nie wymaga ona kosztownych urządzeń sportowych, a mimo to doskonale rozwija wszystkie partje mięśni, hartuje nerwy, uczy odwagi, zwinności i orientacji.

W KSIĄŻCE J. GRABOWSKIEGO p. t. „PIŁKA NOŻNA“ (Nakład Głównej Księgarni Wojskowej, Warszawa, 1934), autor daje nam całokształt informacji o piłce nożnej, zapoznaje nas z historją gry, techniką, taktyką i przepisami.

Wielce interesujące to wydawnictwo winno stać się „vadamecum“ nie tylko każ-dego piłkarza, ale wszystkich interesujących się tą gałęzią sportu.

* * *

Jeśli mówimy niekiedy o zmierzchu piłki nożnej, to napewno nie moglibyśmy tego powiedzieć o piłce koszykowej. Zwłaszcza w Polsce w ostatnich latach koszy-kówka zdobyła sobie prawo obywatelstwa w programach wszystkich poważniejszych imprez sportowych.

Nic też dziwnego, że pierwsze opracowanie, jakie się wogóle na ten temat ukazało się w Polsce p. t. „PIŁKA KOSZYKOWA“ — J. Barana, W. Sikorskiego i A. Wój-cickiego (Nakład Głównej Księgarni Wojskowej, Warszawa, 1934) spotkało się z pełnem uznaniem wszystkich miłośników tego sportu.

Praca ta, bogato ilustrowana zawiera następujące rozdziały:

Ogólna charakterystyka gry. Dzieje powstania koszykówki. Organizacja sekcji piłki koszykowej. Technika gry. Taktyka gry. Metodyczne wskazówki prowadzenia ko-szykówki w szkole. Sędziowanie w piłce koszykowej.

MŁODY POLAK ZAGRANICĄ
DBA O SPRAWNOŚĆ FIZYCZNĄ
I ROZWIJA TĘŻYZNĘ,
WŁAŚCIWĄ POLSKIEJ RASIE

MŁODY POLAK NA OBCZYŻNIE
UPRAWIA SPORTY I NALEŻY DO
POLSKICH ORGANIZACJI
SPORTOWYCH

WYSTĘPUJĄC
W POLSKICH BARWACH,
SKUTECZNIE
RYWALIZUJE Z OBCYMI

(Z WYDAWNICTWA ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU POLAKÓW
Z ZAGRANICY P. T. „POLACY NA OBCZYŻNIE”)

WYDAWNICTWA ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU
POLAKÓW Z ZAGRANICY

POLACY ZAGRANICĄ MIESIĘCZNIK

poświęcony życiu naszej Polonii. Numer pozjazdowy w objętości 96 stron druku z piękną barwną okładką i licznymi zdjęciami jest trwałą pamiątką z II-go Zjazdu Polaków z Zagranicy. Cena złotych 3.—

MŁODY POLAK ZAGRANICĄ MIESIĘCZNIK

obrazujący całość życia młodzieży polskiej w świecie. Numer pozjazdowy zawiera 48 stron formatu 4-o. Piękna barwna okładka i dziesiątki zdjęć. Każdy młody Polak powinien nabyć ten bogaty treścią zeszyt pozjazdowy. Cena 30 gr.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE MIESIĘCZNIK

poświęcony sportowi polskiemu poza granicami kraju. Zeszyt opisujący I-e Igrzyska Sportowe zawiera 64 stron i przynosi szereg pamiątkowych zdjęć. Niezbędny w bibliotekach wszystkich klubów sportowych zagranicą

BIULETYN PRASOWY

wychodzi co tydzień w objętości 10—20 stron maszynopisu i rozsyłany jest do całej prasy polskiej w kraju i zagranicą. Bogata treść artykułowa i kronika

Adres wydawnictwa:

ŚWIATOWY ZWIĄZEK POLAKÓW Z ZAGRANICY
WARSZAWA, MAZOWIECKA 1 m. 5. KONTO CZEKOWE P.K.O. 13414

